

§ 11 Miljøgodkendelse af minkfarm, Vestermark 14, 6300 Gråsten

Meddelt d. 23. oktober 2017
Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøgodkendelse efter Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 11 stk. 2 på Vestermark 14, 6300 Gråsten, matrikelnr. 15 Tørsbøl, Kværs m.fl. til udvidelse af eksisterende dyrehold af mink, svarende til i alt 86,21 DE.

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som det er beskrevet i Husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000 områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 11 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug bekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 (Husdyrgodkendelsesloven). Jf. § 4 stk. 2 i Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.a. af husdyrbrug, er husdyrbrug med kødædende pelsdyr omfattet af krav om miljøgodkendelse fra 25 DE.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, i beskrivelsen af ejendommen samt i vurderingen af udvidelsen. Godkendelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af den miljøtekniske redegørelse, kommunes vurdering og vilkår.

Ejendommen har en tilladelse til udvidelse af produktionen til 2.000 årstæver fra . 19. april 2006. Sønderjyllands Amt har den 31. januar 2006 truffet afgørelse om, at udvidelsen ikke var omfattet af bestemmelserne om VVM-pligt, Denne tilladelse bortfalder med vedtagelse af denne godkendelse. Vilkårene i denne miljøgodkendelse vil gælde fremover.

De stillede vilkår vurderes at kunne begrænse risikoen for forurening og ikke-uvæsentlige gener. Hvis der mod forventning skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende eller andre uforudsete gener i forbindelse med udvidelsen, kan Sønderborg Kommune foranledige, at generne reduceres, ved at meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger jf. Husdyrbrugslovens § 39.

Der er ikke med denne miljøgodkendelse taget stilling til evt. tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse og Sønderborg Kommunes bemærkninger og vurderinger af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Gyldighed

Det fremgår af § 48 i Bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, at en tilladelse eller godkendelse efter § 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der den 1. august 2017 ikke er bortfaldet efter de hidtil gældende regler, bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen eller godkendelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen eller godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen eller godkendelsen for denne del.

Denne godkendelse er omfattet af ovenstående regel. Der fastsættes derfor ikke vilkår om tidsfrist for udnyttelse af godkendelsen.

Offentlighed

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af godkendelsen gennemført en nabohøring af naboer i konsekvensområdet for lugt i perioden fra den 22. september 2017 til den 13. oktober 2017. Der indkom ingen høringssvar i høringsperioden.

Miljøgodkendelsen er meddelt den 23. oktober 2017. Afgørelsen er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 23. oktober 2017 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Ansøger og ejerforhold

Ansøger og kontakt

Navn: Hans Peter Bager
Adresse: Vestermark 14, 6300 Gråsten
Telefon: 40869510
E-mail: vestermarkmink@mail.tele.dk
Ansøgningsskema: 98216

Bedriftsoplysninger

Navn: Hans Peter Bager
Adresse: Vestermark 14, 6300 Gråsten
Matrikel: 15, Tørsbøl, Kværs m.fl.
CVR-nr.: 12601409
p-nummer: 1000414071
CHR-nr.: 84135
Ejer af ejendommen: Hans Peter Bager

Konsulent

Navn: Per Lousdal, København Rådgivning
Adresse: Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N
Telefon: 72 13 28 16
Email: plo@kopenhagenfur.com

Godkendelsen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune
Landbrugsgruppen
Natur, Miljø og Byg
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Ekstern konsulent Gitte Moestrup, Rambøll
Sag nr.: 17/16132
KS: TKOB/ANTN

Indholdsfortegnelse

1	Resumé og samlet vurdering.....	7
1.1	Ansøgning	7
1.2	Ikke teknisk resumé.....	7
2	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	10
2.1	Planmæssige forhold.....	12
2.2	Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.....	12
2.3	Placering i landskabet.....	13
3	Husdyrhold, staldanlæg og drift	14
3.1	Bygninger.....	14
3.2	Husdyrhold	15
3.3	Staldindretning	16
3.4	Ventilation	19
3.5	Fodring.....	19
3.6	Energi- og vandforbrug.....	20
3.7	Spildevand herunder regnvand	21
3.8	Affald.....	22
3.9	Råvarer og hjælpestoffer.....	24
3.10	Driftsforstyrrelser eller uheld	25
4	Gødningsproduktion og –håndtering.....	26
4.1	Gødningstyper og mængder	26
4.2	Opbevaring og håndtering af flydende gødning og vaskevand.....	26
4.3	Fast gødning og dybstrøelse	27
5	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	28
5.1	Ammoniak og natur	28
5.2	Lugt	34
5.3	Fluer og skadedyr.....	36
5.4	Transport	36
5.5	Støj og vibrationer	37
5.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	38
5.7	Lys.....	38
6	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	39
7	Husdyrbrugets ophør.....	40
8	Egenkontrol og dokumentation	41
9	Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	42
10	Konklusion	43
11	Generelt.....	43
12	VILKÅR	44
12.1	GENERELT.....	44
12.2	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	44
12.3	HUSDYRHOLDET, STALDANLÆG OG DRIFT	45
12.4	GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING	46
12.5	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	47
12.6	HUSDYRBRUGETS OPHØR	47

13	Bilag	49
----	-------------	----

- Bilag 1. Oversigtskort**
- Bilag 2. Indretningsplan**
- Bilag 3. Afløbsplan**
- Bilag 4. Naturpunkter**
- Bilag 5. Beredskabsplan**
- Bilag 6. Lovgivning**

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning

Sønderborg kommune har modtaget en ansøgning (nr. 98216) fra Hans Peter Bager om miljøgodkendelse af ændring og drift af husdyrproduktion på Vestermark 14, 6300 Gråsten. Ansøgning om miljøgodkendelse er indsendt til Sønderborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 5. maj 2017. Seneste version af ansøgningen, version 2, er modtaget den 31. august 2017.

Der søges om miljøgodkendelse til en udvidelse af den eksisterende minkbestand med 500 årstæver på ejendommen Vestermark 14, 6300 Gråsten. Efter udvidelsen bliver der i alt 2.500 årstæver på ejendommen svarende til 86,21 DE.

Udvidelsen sker i eksisterende minkhaller (åbne 2-rk og 4-rk haller), i eksisterende bure ved montering af etager på nogle bure.

Den miljøtekniske beskrivelse bygger på virksomhedens ansøgning og en række supplerende oplysninger.

Hvor det er fundet relevant, har Sønderborg Kommune vurderet på konsekvenserne af udvidelsen/ændringen, samt givet begrundelse for de opstillede vilkår.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion og anlæg

Der er ansøgt om udvidelse af den eksisterende årsproduktion af minktæver fra 2.000 til 2.500 svarende til en forøgelse på 17,24 DE til i alt 86,21 DE. Udvidelsen vil ske i eksisterende minkhaller ved montage af etager på nogle af de eksisterende bure.

Der drives markdrift fra ejendommen, men sprøjtning foretages af maskinstation.

Aktiviteterne på ejendommen har hidtil været reguleret af produktionstilladelse meddelt af Gråsten Kommune den 19. april 2006. Produktionstilladelsen ophæves ved meddelelse af denne afgørelse.

Placering

Ejendommen er placeret i landzone med ca. 150 m til nærmeste nabobeboelse og ca. 1 km fra landsbyen Tørsbøl.

Hele produktionsanlægget ligger samlet. Anlægget ligger fint placeret i landskabet bag beplantning og der stilles derfor ingen krav om beplantning ved produktionsanlægget.

Lugt

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, som ikke er ejet af ansøger, Vestermark 16, ligger ca. 280 meter syd for staldanlægget, og den beregnede geneafstand for lugt til enkeltbolig er 141,8 meter. Den beregnede geneafstand til byzone i Tørsbøl, Kværs er ca. 305,2 meter. Den faktiske afstand er ca. 1.550 km. Den beregnede geneafstand til samlet bebyggelse er 245,96 meter. Den faktiske afstand er ca. 1.100 meter. Ansøgningen lever dermed op til genekriterierne for lugt.

Transporter

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre, at antallet af transportere øges

til ca. 388 årligt. Da der er tale om en stor del sæsonbetonet kørsel, forventes stigningen ikke at medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Det er oplyst, at den samlede emission af ammoniak fra staldanlæg og opbevaringslagre efter udvidelsen er 2.540,66 kg N pr. år.

Projektet overholder det generelle krav til reduktion af ammoniaktabet i forhold til referencenormen for stalde og opbevaringslagre.

For at reducere ammoniakemissionen foretages udmugning 2 gange om ugen i minkhalterne, der etableres 35 cm rendebredde, gives halm ad libitum og der anvendes foder med et proteinindhold på max. 31 % af OE i uge 30-47.

Ingen af anlæggets bygninger ligger i eller i umiddelbar nærhed af et Natura 2000-område. Nærmeste Natura 2000 område på land er Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov (N94).

Det er vurderet ud fra den store afstand fra produktionsanlægget til Natura 2000 -områder, at nedfald af ammoniak, der skyldes emission fra projektet, ikke er til skade for de beskyttede områder.

Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområder.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring, håndtering af spildevand fra minkproduktionen og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes, som findes eller kan forventes at leve i området omkring ejendommen.

BAT

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Ansøger anvender bl.a.:

- Rendebredder på 35 cm.
- Halm ad libitum.
- Foderets proteinindhold holdes på maks. 31 % OE i gennemsnit i ugerne 30 – 47.
- Renderne tømmes 2 gange om ugen.
- Gylle opbevares i godkendt gyllebeholder med flydelag.
- Dybstrøelse opbevares overdækket på møddingsplads.
- Sikrer god management ved registrering af energiforbrug og udarbejdelse af beredskabsplan, gødningsregnskab, at sikre løbende vedligehold og reparation af anlægget samt at fjerne affald løbende.

hvilket alle er tiltag, der reducerer ammoniakudledningen til omgivelserne. Produktionen overholder desuden de vejledende emissionsgrænseniveauer for ammoniakudledning udmeldt af Miljøstyrelsen. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Bilag 1 viser en oversigtsplan med angivelse af anlæggets placering i forhold til omgivelserne.

Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 5 er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende pelsdyrfarme med under 10.000 årstæver, der medfører forøget forurening, ikke tilladt indenfor eller i en afstand af mindre end 200 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Udvidelse eller ændringer, der medfører forøget forurening er heller ikke tilladt i en afstand af mindre end 100 m fra nabobeboelse.

Det eksisterende minkanlæg er beliggende i landzone med ca. 150 m til nærmeste nabobeboelse og ca. 1 km fra Tørsbøl, der er nærmeste landsbysamfund. Afstanden til nærmeste sommerhusområde er ca. 10 km. Nærmeste lokalplanlagte område, et erhvervsområde øst for Tørsbøl og udlagt som byzone, ligger ca. 1,5 km øst for ejendommen.

De faktiske afstande er sammenholdt med forbudszonerne i Tabel 1.

Tabel 1. Forbudszoner (målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer). Afstandskrav gælder for pelsdyrfarme < 10.000 årstæver.

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	Ca. 1,5 km	Fra det udvidede minkanlæg til erhvervsområde øst for Tørsbøl	200 m
Sommerhusområde	Ca. 10 km	Fra det udvidede minkanlæg til Rendbjerg	200 m
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	>> 200 m	Nærmeste lokalplanlagte område er erhvervsområde øst for Tørsbøl.	200 m
Nærmeste nabobeboelse (uanset landbrugspligt eller ej)	Ca. 150 m	Fra det udvidede minkanlæg til Vestermark 12 (beboelse på landejendom)	100 m
Nærmeste nabobeboelse i samlet bebyggelse	ca. 1,1 km	Fra staldanlægget til Vestermark 8, som er den nærmeste beboelse, som udløser samlet bebyggelse.	100 m

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 20 skal kommunen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse eller miljøgodkendelse sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra:

- samlet bebyggelse

- eksisterende eller fremtidigt byzone eller sommerhusområde
- lokalplanlagte områder i landzone (boligformål, blandet bolig og erhverv)

Anlægget er beliggende mere end 300 m fra ovenstående, jf. Tabel 1.

Derudover skal genekriterierne for lugt være overholdt. Læs mere herom i afsnit 5.2.

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 8 må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg ikke etableres indenfor de afstande, som fremgår af Tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over afstande fra nyt minkanlæg

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
Stuehus	Ca. 30 m	Vestermark 14	15 m
Naboskel	Ca. 17 m	Fra eksisterende gyllebeholder til naboskel mod vest.	30 m
Levnedsvirksomhed	>>25 m	Der er ingen levnedmiddelvirksomheder i nærheden af minkanlægget	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 1,2 km	Fra minkanlægget til Tørsbøl Vandværk.	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	30 m	Boring på ejendommen	25 m
Vandløb	85 m	Fra minkanlæg til beskyttet vandløb i forbindelse med vådområde	15 m
Dræn	Ca. 45-m	Der er ikke modtaget tegninger over drænsystem	15 m
Sø	Ca. 270 m	Fra minkanlæg til vandhul mod sydvest	15 m
Privat vej	411 m	Sydøst for minkanlægget – sidevej til Vestermark	15 m
Offentlig vej	70 m	Fra minkanlæg til Vestermark	15 m

Kilde: Danmarks Miljøportal og Jupiterdatabasen (Geus).

Det fremgår af Tabel 2 at placering af den eksisterende gyllebeholder ikke kan overholde kravet om mindst 30 m til naboskel. Idet gyllebeholderen er etableret lovligt er der ikke foretaget yderligere i den forbindelse.

Miljømyndighedens vurdering

Påvirkninger fra anlægget er vurderet på baggrund af det indsendte ansøgningsmateriale, Kommuneplan 2013-2025, samt kortmateriale fra Sønderborg Kommune. Ifølge Kommuneplan for Sønderborg Kommune ligger anlægget i landzone. Der er ingen lokalplan for området.

Det vurderes herefter, at Husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 overholdes. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår.

Der er ca. 1,1 km til nærmeste bolig i samlet bebyggelse. Dermed er ansøgningen ikke omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 20.

2.1 Planmæssige forhold

Ifølge Kommuneplan 2013– 2025 for Sønderborg Kommune ligger det eksisterende minkanlæg i delområde 7.4.001.J, som er udlagt til landområde, uden særlige bestemmelser for området. Kommuneplanen er under revision, og det forventes, at et forslag til Kommuneplan 2017-2029 bliver politisk behandlet i august 2017. Efterfølgende vil planforslaget blive sendt i 8 ugers offentlig høring. Endelig kommuneplan forventes at blive slutbehandlet på byrådsmøde i december.

Vestermark 14 er beliggende i et område, der ikke er omfattet af en lokalplan.

Ejendommen ligger i henhold til arealinformation i område med almindelige drikkevandsinteresser og udenfor følsomme indvindingsområder og boringsnære beskyttelsesområder. Bygningerne Vestermarkvej 14 har egen drikkevandsboring.

Ifølge Spildevandsplan 2017-2021 for Sønderborg kommune, er Vestermark 14 beliggende i et område, som ikke er kloakeret. Vaskevand til vask af silo og hvalpenet indgår i normen for gylleproduktion. Spildevand og overfladevand fra vaskeplads og overfladevand fra møddingsplads ledes til gyllebeholder. Tagvand fra tagrender på minkhallerne bortledes til et vandløb vest for farmen. Rengøringsvand fra vask af minkhaller nedsives.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at udvidelse af minkanlægget kan ske i overensstemmelse med planforholdene i Sønderborg Kommune.

2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser: De eksisterende bygninger på Vestermark 14 ligger uden for udpegningen "Naturbeskyttelsesområder".

Natura 2000: Der er ingen bygninger inden for Natura 2000. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er "Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov" ca. 3,5 km mod øst.

Områder med landskabelig værdi: Minkanlægget ligger inden for udpegningerne "Bevaringsværdigt landskab" og "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber: Bygningerne ligger uden for udpegningen.

Områder med særlig geologisk værdi: Bygningerne ligger uden for udpegningen "Specifik geologisk bevaringsværdi".

Rekreative interesseområder: Der er ingen bygninger inden for sommerhusområder eller "Arealer til ferie-fritidsformål".

Værdifulde kulturmiljøer: Bygningerne ligger uden for udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer".

Kirkeomgivelser: Bygningerne ligger uden for udpegningerne ”Kirkebyggelinjer” og ”Kirkelandskaber”.

Kystnærhedszonen: Bygningerne ligger uden for ”Kystnærhedszone”.

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering: Bygningerne ligger uden for lavbundsarealer.

Skovrejsningsområder: Bygningerne ligger uden for udpegningen.

Fredede områder: Bygningerne ligger uden for beskyttelseslinje for fredede områder.

Beskyttede naturarealer (§ 3): Ca. 85 m nordøst for det eksisterende minkanlæg ligger det nærmeste beskyttede naturareal - et vandhul.

Strandbeskyttelseslinje: Bygningerne ligger uden for udpegningen.

Klitfredningslinje: Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Skovbyggelinje: Bygningerne ligger udenfor udpegningen.

Søbeskyttelseslinje: Det eksisterende minkanlæg ligger uden for udpegningen.

Fortidsmindebeskyttelseslinje: Der ligger ingen bygninger inden for udpegningen.

Beskyttede sten- og jorddiger: Det eksisterende minkanlæg ligger uden for udpegningen. Der er ca. 260 m til nærmeste beskyttede jord- og stendige fra det eksisterende minkanlæg.

Miljømyndighedens vurdering

Det nye minkanlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Idet der ikke ændres på det eksisterende byggeri, vurderer Sønderborg Kommune ikke at det eksisterende minkanlægs placering indenfor ”Bevaringsværdigt landskab” og ”Værdifuldt landskaber” vil forringe de landskabelige værdier i området, jf. afsnit 2.3.

2.3 Placering i landskabet

Det er beskrevet i ansøgningen, at den ansøgte udvidelse sker indenfor de eksisterende bygninger og uden ændring af den nuværende placering i landskabet.

Miljømyndighedens vurdering

Idet der ikke ændres på det eksisterende byggeri eller den nuværende placering i landskabet, vurderer Sønderborg Kommune, at det eksisterende minkanlægs placering indenfor ”Bevaringsværdigt landskab” og ”Værdifulde landskaber” ikke vil forringe de landskabelige værdier i området.

3 Husdyrhold, staldanlæg og drift

Eksisterende minkanlæg søger om tilladelse til udvidelse med 500 årstæver svarende til 17,24 DE. Efter udvidelsen bliver der i alt 2.500 årstæver svarende til 86,21 DE.

3.1 Bygninger

Der søges om miljøgodkendelse til udvidelse af minkproduktionen i eksisterende minkanlæg på ejendommen Vestermark 14, 6300 Gråsten.

Bilag 2 viser en tegning over det eksisterende minkanlæg.

Ejendommens bebyggede erhvervsareal er på ansøgningstidspunktet ifølge BBR opgjort til 5.879 m². Der er ingen verserende byggesager på ejendommen.

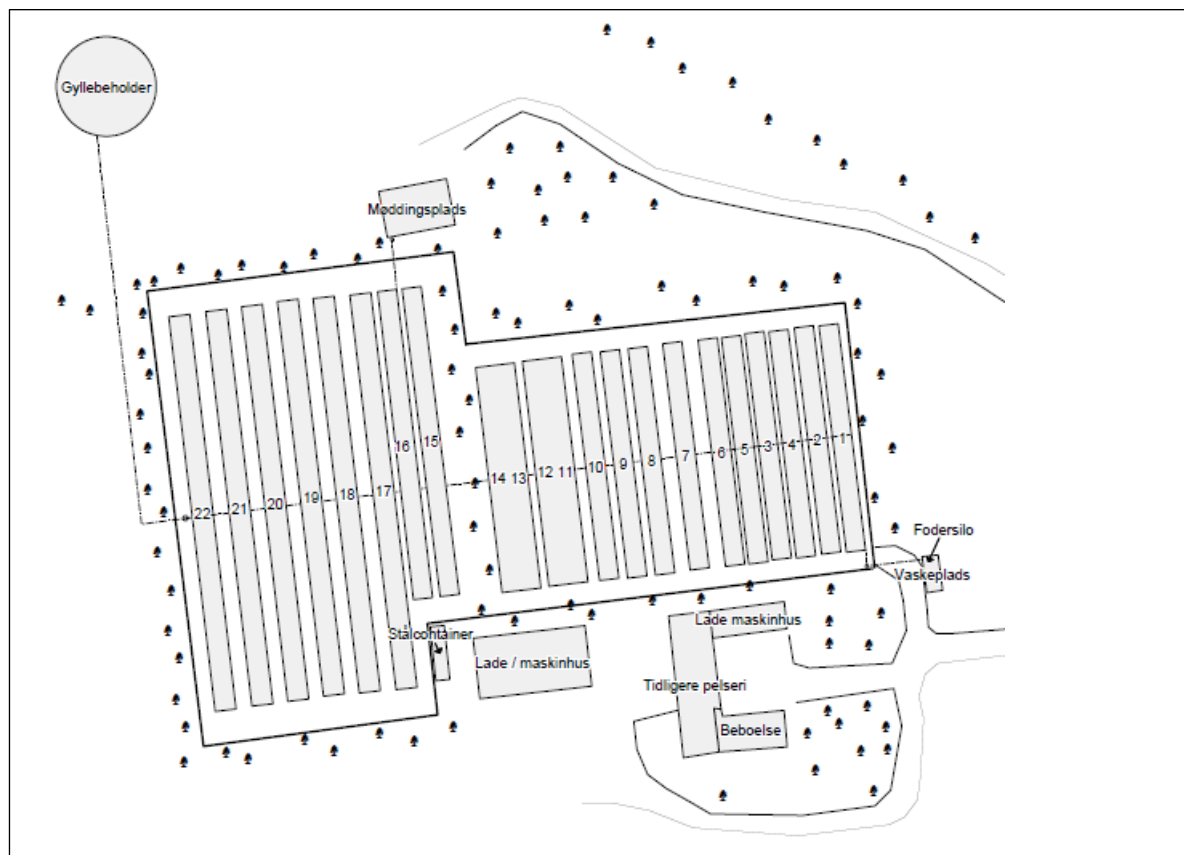
Oplysninger om nye og eksisterende bygningers grundplan, bygningshøjde, taghældninger, bygningsmaterialer og farver, bebyggelsens fremtidige anvendelse, m.v. fremgår af Tabel 3.

Tabel 3. Oversigt over bygninger.

Bygning	Grundplan ca./volumen	Bygningsmaterialer /farver
10 stk. 2-rk minkhaller	4,2 x 49,5 m = 207,9 m ² i alt 2079 m ²	Røde træ/stålgavle og gråt eternittag
2 stk. 4-rk minkhaller	9 x 49,5 m = 445,5 m ² i alt 891 m ²	Røde træ/stålgavle og gråt eternittag
2 stk. 2-rk minkhaller	4,2 x 68 m = 285,6 m ² i alt 571 m ²	Røde træ/stålgavle og gråt eternittag
6 stk. 2-rk minkhaller	4,2 x 86,5 = 363,3 m ² I alt 2180 m ²	Røde træ/stålgavle og gråt eternittag
Lade/maskinhus	13 x 24,5 = 319 m ²	Røde stål sider og gavle, og sort ståltag
Møddingsplads	10 x 15 m Kapacitet 250 m ³	
Eksisterende gyllebeholder	1505 m ³	
Beboelse, tidligere pelseri og lade ved gårdspladsen	Ca. 480 m ²	

Figur 1 viser de eksisterende bygninger.

Figur 1. Placering af eksisterende bygninger på Vestermark 14.

Miljømyndighedens vurdering

Det er oplyst, at udvidelsen vil foregå i eksisterende bygninger og jævnt over flere sæsoner indtil det godkendte dyrehold er nået, idet udvidelsen vil ske på baggrund af egen avl.

Det fremgår af § 48 i Bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, at en tilladelse eller godkendelse efter § 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der den 1. august 2017 ikke er bortfaldet efter de hidtil gældende regler, bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen eller godkendelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen eller godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen eller godkendelsen for denne del.

Denne godkendelse er omfattet af ovenstående regel. Der fastsættes derfor ikke vilkår om tidsfrist for udnyttelse af godkendelsen.

Fristen for udnyttelse af godkendelsen er således 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Er produktionen ikke fuldt gennemført til denne dato, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der er ved udløbet af perioden eller registreret i løbet af årene.

3.2 Husdyrhold

Der er allerede produktion af mink på ejendommen. Vestermark 14 har en registreret produktionstilladelse på 2.000 mink årligt.

Tabel 4 viser ejendommens årlige dyrehold/produktion udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder før og efter omlægning af dyreholdet. Bilag 2 viser en situationsplan over anlægget, hvor minkhaller fremgår.

Tabel 4. Dyreholdets størrelse.

Staldafsnit	Art og vægtklasse/alder	Nudrift		Ansøgt drift	
		antal	DE	antal	DE
Minkhaller	Mink, årstæve, etape 1	2000	68,97	2.500	86,21
I alt				2.500	86,21

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at der er redegjort fyldestgørende for husdyrholdet. Driftsherren skal underrette Sønderborg Kommune om dyreholdets størrelse når dyreholdet er nået op på 86,21 DE i mink.

For at kunne kontrollere om godkendelsens vilkår om maksimalt dyrehold overholdes, stilles der vilkår om, at der skal føres en driftsjournal over det aktuelle dyrehold. Det maksimale antal DE på 86,21 DE må ikke overskrides.

3.3 Staldindretning

De eksisterende minkhaller er åbne 2-rk og 4-rk haller, der består af eternittag, røde gavle i træ eller stålplade og ingen sider. Der etableres etager på de eksisterende bure således, at der kan være en produktion af op til 2.500 årstæver.

Der anvendes halm til tævernes redekasser. Halmen fra redekasserne under burene opsamler den urin, som ikke måtte lande i gyllerenden. Der anvendes ca. 10-15 kg halm pr. årstæve. Halm tilføres løbende burene, så der både er til at bygge rede med og til at opsuge gødning under burene. I ansøgt drift vil der blive produceret ca. 30 tons halm (dybstrøelse). En gang om måneden – fra 1. maj til 1. november – fjernes halmen under burene. Den resterende del af året fjernes halmen hver anden måned. Halmen køres enten til møddingspladsen og overdækkes med vandtæt materiale eller køres i gyllebeholder og bidrager til dannelse af flydelag.

Hallerne 3, 15 og 16 er indrettet med støbt bund i gangene, hvilket gør det let at holde rent under burene.

De eksisterende haller er alle med 35 cm brede gødningsrender, der sikrer, at langt størstedelen af den gødning, der afsættes vil kunne opfanges. Renderne tømmes 2 gange ugentligt.

Der er tagrender på minkhallerne, så tagvandet kan ledes væk uden at det kommer i kontakt med gødningsrenderne osv. Tagvandet bortledes til et vandløb vest for farmen.

Der transporteres gylle med traktor eller lastbil. Ved transport over 10 km sker transporten med lastbil. Gylle- og møgkørsel forøges fra 40 til 50 transporter om året.

Oplysninger om dyrehold, indretning og drift fremgår af Tabel 5.

Table 5. Oversigt over bygningsanvendelse, dyrehold, indretning og drift

Betegnelse	Stald-system	Antal dyr	Rende-bredde	Halm	Tømning
Minkhaller	Mio7	2.500 årstæver	35 cm	Halm ad libitum	2 gange om ugen

Rengøring af minkhaller

En gang om måneden – fra 1. maj til 1. november – fjernes halmen under burene. Den resterende del af året fjernes halmen hver anden måned.

Som udgangspunkt bruges der på farmen hovedsageligt kun rent vand til rengøring. Minkhaller rengøres 1 gang årligt. Først rengøres fuldstændigt under bure og redekasser sådan, at eventuelle halmrester rives sammen og fjernes. Dernæst foregår rengøringen ved en højtryksrensning af både bure og redekasser. Af desinfektionsmidler bruges stalosan, samt hydratkalk.

Fodersilo samt fodervogn rengøres dagligt på vaskepladsen ved fodersiloen. Hvalpenet og øvrige rekvisitter rengøres en gang årligt på møddingspladsen.

Ansøger oplyser følgende om BAT for staldteknik:

De eksisterende minkhaller er åbne 2-rk og 4-rk haller, som er typer af minkhaller, som har været brugt i mange år og er velafprøvet.

Gødningsrenderne er 35 cm brede, hvilket betyder, at de vil kunne opfange langt størstedelen af den gødning, der afsættes. Gødningsrenderne bliver tømt 2 gange om ugen.

Der er desuden tagrender på alle minkhaller, så tagvandet kan ledes væk uden at det kommer i kontakt med gødningsrenderne osv.

Miljømyndighedens vurdering

Minkfarme giver anledning til tab af kvælstof ved fordampning af ammoniak. Dette tab kan modvirkes i flere led af produktionen ved hjælp af flere forskellige teknikker og teknologier.

Det fremgår af Natur og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-131-00140 af 12. september 2013 at følgende er BAT:

- 1,00 kg N per årstæve i nye minkhaller, svarende til følgende kombination af virkemidler: 36 cm brede gødningsrender, tømning af render to gange om ugen, halm ad libitum, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47.
- For årstæver i eksisterende minkhaller beregnes en konkret emissionsgrænseværdi ud fra gødningsrendernes faktiske bredde (dog højst 36 cm) og følgende kombination af virkemidler: tømning af render to gange om ugen, halm ad libitum, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47.

Miljøstyrelsen har på godkendelsestidspunktet ikke udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår inklusiv emissionsgrænseværdier for minkproduktion. Ligeledes findes der ikke Teknologiblade for type af minkhaller og gødningshåndtering på minkfarme. Derfor skal kommunen i hver enkelt sag, foretage en konkret vurdering af hvorvidt den ansøgte konstruktion af

minkhaller, gyllerendebredde og udmugningshyppighed vurderes til at være BAT. Til nedenstående konkrete vurdering, har kommunen taget udgangspunkt i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-131-00140 af 12. september 2013.

Nedenstående afsnit er kommunens vurdering i relation til de krav bedriften skal opfylde inden for de enkelte områder for at leve op til BAT.

Vurdering af bedriftens ammoniakemission i forhold til BAT

Husdyrbrug giver anledning til tab af kvælstof ved fordampning af ammoniak. Dette tab kan modvirkes i flere led af produktionen ved hjælp af flere forskellige teknikker og teknologier.

En vurdering af hvilket emissionsniveau, der kan betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT, bør indeholde en samlet vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for anlægget som helhed. Her differentieres mellem eksisterende stald og nybyggeri eller gennemgribende renovering af eksisterende stald, i forhold til forskellige proportionalitetsbetragtninger.

Sønderborg Kommune har som nævnt valgt at lægge sig op ad BAT-niveauet for både nye og eksisterende minkhaller i Natur og Miljøklagenævnets principielle afgørelse NMK-131-00140 afgørelse af 12. september 2013.

På baggrund af nye oplysninger om effekten af udmugning (rendetømning) jf. VERA-test af ammoniakreduktionseffekten har Nævnet justeret emissionsgrænseværdierne ved anvendelse af BAT til følgende:

- 1,00 kg N per årstæve i nye minkhaller, svarende til følgende kombination af virkemidler:
 - 36 cm brede gødningsrender,
 - tømning af render to gange om ugen,
 - halm ad libitum,
 - foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47.
- For årstæver i eksisterende minkhaller beregnes en konkret emissionsgrænseværdi ud fra gødningsrendernes faktiske bredde (dog højst 36 cm) og følgende kombination af virkemidler:
 - tømning af render to gange om ugen,
 - halm ad libitum,
 - foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47.

Beregningen i husdyrgodkendelse.dk skal som hidtil foretages med udgangspunkt i opsamlingsløsningen Mio7.

I den konkrete sag har Sønderborg Kommune ikke fundet anledning til at fravige Natur og Miljøklagenævnets afgørelse i forbindelse med emissionsgrænseværdier for relevante forureningsparametre, og Sønderborg Kommune har foretaget sin vurdering af, hvorvidt husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT, mht. emission af ammoniak, på baggrund af de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak.

Den opnåelige emission for husdyrbruget ved anvendelse af BAT kan beregnes til:

Eksisterende 2.000 årstæver	= 2.033 kg N per år
1, 00 kg N per ny årstæve x 500 årstæver	= 500 kg N per år.
Samlet	= 2.533 kg N per år.

Virkemidler

I minkhaller har ansøger valgt følgende virkemidler til indretning og drift til opfyldelse af krav til max. næringsstoffab og reduktion af ammoniakfordampning:

- Rendebredde: 35 cm
- Halm ad libitum
- Tømning to gange om ugen – udmugning sker manuelt
- Proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47.

I husdyrgodkendelse.dk er valgt ”daglig udmugning” og render, der er 6 cm bredere end reelt, for at korrigere for nyeste viden vedr. effekten af udmugningshyppighed på ammoniakemissionen.

Den faktiske ammoniakemission fra stalden er i ansøgningen til denne miljøgodkendelse beregnet til 2.540,66 kg N per år.

Som det ses af ovenstående, er den samlede årlige ammoniakemission, som vurderes opnåelig ved anvendelse af BAT på anlægget, beregnet til 2.533 kg NH₃-N pr år. I ansøgningen er den samlede emission fra anlægget beregnet til 2.540,66 kg NH₃-N pr år. Den samlede ammoniakemission fra anlægget overstiger således emissionsgrænseværdien for ammoniak med 7 kg N/år, svarende til mindre end 1 %.

Kommunen har konkret vurderet, at overskridelsen er ubetydelig, og at der derfor ikke er grundlag for at fastslå, at det ansøgte projekt ikke overholder kravet om, at husdyrbruget skal begrænse ammoniakemissionen ved anvendelse af BAT. Der er benyttet ammoniakreducerende virkemidler i minkhallerne så som rendebredde, tømningshyppighed, halmtilførsel og minkfoderets proteinindhold.

På baggrund af det ansøgte, er der er stillet vilkår om rendebredde på mindst 35 cm, tilførsel af halm ad libitum, udmugning mindst 2 gange om ugen og et proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47.

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet lever op til BAT, og at projektet kan realiseres i de ønskede staldbygninger med den ansøgte indretning, og at ansøger i fornødent omfang har redegjort for implementering af BAT i forhold til staldindretning.

3.4 Ventilation

Minkhallerne er indrettet med naturlig ventilation.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at naturlig ventilation er BAT. Det er energibesparende og støjgener undgås. Denne form for ventilation anses for bedst mulig for dyrevelfærd og til minimering af lugtgener. Der stilles ingen vilkår.

3.5 Fodring

Foder leveres stort set hver dag og opbevares i fodersilo.

Fodermængden varierer gennem året, med det højeste forbrug fra august til november. Forbrug af foder registreres af foderfirmaet, så forbruget altid kan sammenlignes med foregående perioder.

Ansøger oplyser følgende om BAT for foder:

Ansøger oplyser, at det foder, der leveres, overholder standard BAT-kravet om et gennemsnitlig proteinindhold på max. 31 % af OE i uge 30-47.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at der med de planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Sønderborg Kommune vurderer ved at sammenholde ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, at det ansøgte projekt lever op til BAT. Kravet om maksimalt indhold af protein i foderet i uge 30-47 fremgår af Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der fremstilles ikke foder på farmen og foderet opbevares i en lukket silo, hvormed bestemmelserne vedr. foder i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 77 og 78 overholdes.

3.6 Energi- og vandforbrug

Der anvendes strøm til frostsikring af drikkevand, til pumper og til arbejdslys. Forbruget er skønnet ud fra det nuværende energiforbrug.

Der anvendes diesel til fodervogn og til flytning af halm og gylle til og fra minkanlægget samt udkørsel af gylle og halm mv.

Stuehuset er opvarmet af stokerfyre.

Tabel 6 viser det forventede forbrug af el og dieselolie på minkfarmen.

Tabel 6. Forbrug af energi til minkproduktionen.

	Forventet forbrug pr. år, når produktionen er fuldt etableret
El til minkproduktionen	47.000 kWh
Dieselolie	4.500 liter

Ejendommens forventede vandforbrug fremgår af Tabel 7.

Vandforsyning til minkfarmen sker fra egen boring. Der bruges vand til vanding af minkene og rengøring af fodersilo og farm. Forbruget er derfor skønnet ud fra nøgletal over vandforbrug.

Der forbruges ca. 1.450 m³ årligt til drikkevand og rengøring af produktionsanlægget.

Vandmængderne er skønnede. En del af vandet fordamper, men det meste vil ende i gyllen.

Tabel 7. Forbrug af vand til minkproduktionen.

	Skønnet forbrug pr. år, når produktionen er fuldt etableret
Drikkevand for mink	1.250 m ³
Vask af haller	150 m ³
Vask af fodersilo og maskiner	50 m ³
I alt	1.450 m ³

Ansøger oplyser følgende om energibesparende foranstaltninger (BAT):

Minkhallerne er indrettet med naturlig ventilation og der anvendes ikke kunstigt lys i minkhallerne udover evt. 14 dage i parringssæsonen, da minkenes cyklus er afhængig af den naturlige dagslyslængde.

Ansøger oplyser følgende om vandbesparende foranstaltninger (BAT):

Der anvendes højtryksrensere til rengøring og vandventiler udskiftes løbende på farmen til en ny type, hvor vandspildet er reduceret til et minimum.

Vandsystemet er af cirkulationstypen, hvor der holdes et konstant tryk på ventilerne. Systemet giver også mulighed for at opvarme vandet i frostperioder, således at dyrene er sikret vandforsyning i disse perioder.

Vandforbruget registreres.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at der er redegjort fyldestgørende for vand- og energiforbrug.

Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

For at miljømyndigheden kan kontrollere elforbruget, skal det dokumenteres, for eksempel ved fremvisning af elregninger. Dokumentation skal gemmes mindst 5 år og fremvises miljømyndigheden på forlangende. For at sikre en god udnyttelse af ressourcerne stilles der vilkår om, at hvis elforbruget til minkproduktionen overstiger 50.000 kWh årligt, skal ejendommen gennemgås ved et energieftersyn. Energieftersynet er gratis og fås ved henvendelse hos dit elselskab.

For at sikre at der sker en god udnyttelse af ressourcerne, stilles der desuden vilkår om, at vandforbruget skal registreres årligt. Vandforbruget skal noteres i en driftsjournal og forevises miljømyndigheden på forlangende. Hvis vandforbruget overstiger 1.600 m³ pr. år skal der redegøres for forbruget og evt. vandbesparende tiltag.

3.7 Spildevand herunder regnvand

Ansøger oplyser, at tagvand bortledes til et vandløb vest for farmen.

Der er etableret en vaskeplads til brug ved vask af fodervogn og fodersilo. Afløb fra vaskepladsen ledes til gyllebeholder.

Hvalpenet og øvrige rekvisitter rengøres en gang årligt på møddingspladsen. Vand fra møddingspladsen ledes til gyllebeholder.

Tabel 8 viser en oversigt over spildevand.

Table 8. Oversigt over spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til
Rengøringsvand fra vask af minkhaller	150 m ³	Nedsiver/fordamper
Vaskevand og regnvand fra 24 m ² vaskeplads (50 m ³ daglig rengøring af fodersilo og fodervogn + 17 m ³ regnvand)	67 m ³	Gyllebeholder
Sanitært spildevand fra driftsbygning	Ikke oplyst	Trekammertank og vandløb vest for farmen
Regnvand fra 150 m ² møddingsplads	60 m ³	Gyllebeholder
Tagvand på bygninger med tagrende	4.564 m ³	Vandløb vest for farmen

Drikkevandsspild, vand fra vaskepladsen og regnvand fra gyllebeholderen indgår i normen for produceret gylle.

Den samlede forventede produktion af gylle er angivet til 1.025 m³ og der tilledes 127 m³ vaske- og regnvand fra henholdsvis vaskeplads og møddingsplads. Der er dermed behov for opbevaring af 1.152 m³ svarende til gennemsnitlig 96 m³ pr./mdr.

Afløbsforhold ved minkhaller fremgår af bilag 3.

Miljømyndighedens vurdering

Vurdering af spildevandsafledning til overfladevand (tagvand o.l.) sker i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, men det indgår i vurderingen af ansøgningen, om det kan forventes, at der kan findes en tilfredsstillende løsning for spildevandshåndteringen.

De beskrevne spildevandstyper kan opdeles i spildevand fra husdyrproduktionen (vask af bure mv.) samt regnvand fra tage og andre overflader. Sønderborg Kommune vurderer, at når spildevandet fra husdyrproduktionen ledes til gyllebeholder, så sker afledningen af disse fraktioner på forsvarlig vis.

Sønderborg Kommunes afdeling Vand & Natur har vurderet på afløbsforholdene på ejendommen. Det er oplyst, at der er tagrender på alle minkhallerne, så tagvandet kan ledes væk uden at det kommer i kontakt med gødningsrenderne osv. Tagvand afledes til vandløb vest for farmen. Der findes dog ingen tilladelse til udledningen. Det må derfor forventes, at udledningen af overfladevand efterfølgende vil blive reguleret af Sønderborg Kommune. I den henseende vil der blive set på vandløbets tilstand, målopfyldelse og den hydrauliske kapacitet. Der vil kunne blive stillet krav til forsinkelse og rensning af overfladevand før udledning. Dette afhænger af den konkrete individuelle vurdering.

3.8 Affald

Affald opbevares og bortskaffes i henhold til kommunens regulativer.

Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.m.

Affald bestående af tomme plastbøtter, plastdunke, træ, plastik, papir, pap og nylonspor fra halmballer opbevares i en erhvervscontainer, der afhentes af en vognmand eller afleveres på genbrugsplads efter behov.

Døde dyr opbevares i fryser til senere afhentning til destruktion. Fryseren står i det tidligere pelseri. Der er indgået aftale med Daka om afhentning af døde dyr. Døde dyr afhentes efter behov.

Brugte kanyler og medicinrester opbevares i det gamle pelseri og afleveres på genbrugsplads eller apoteket.

Det er sjældent, at der er restprodukter af rengøringsmidler og desinfektionsmidler. Midlerne opbevares i det gamle pelseri og tom emballage bortskaffes af vognmanden, eventuelle rester afleveres på genbrugsplads.

Ved service af køretøjer tager servicefirmaerne spildolieprodukterne med retur. Hvis ejeren selv skifter olie på maskiner, opbevares spildolie i lukkede beholdere i maskinhuset, der er indrettet med støbt bund. Spildolie afleveres til godkendt modtager.

Tabel 9 viser en redegørelse for håndtering af affald. Alle mængder er skønnede.

Tabel 9. Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalie-affald:						
Spildolie	Maskinhus, i skab med spildbakke	selv	Genbrugsplads	5 l	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	Maskinhus, i skab med spildbakke	selv	Genbrugsplads	1-2 stk	16.01.07	06.05
Rester af bekæmpelsesmidler				Ingen	20.01.19	05.12
Kanyler i særlig beholder		selv	Genbrugsplads	Begrænset mængde	18.02.02	66.00
Lysstofrør og elsparepærer		selv	Genbrugsplads	Under 5	20.01.21	79.00
Batterier – alle typer			Afleveres i en pose der placeres på låget af skraldespanden til dagrenovation	1,5 kg	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Jern og metal			Produkthandel	Små mængder, det svinger meget hvert år	02.01.10 15.01.04	56.20
Tom medicinemballage	Tidligere pelseri	selv	Genbrugsplads	Under 1 kg	15.01.07	51.00
Tom emballage Pap og papir	Maskinhus	selv	Genbrugsplads	50 kg	15.01.01	50.00
Tom plastemballage	Maskinhus	Vognmand Knud Erik Heissel A/S		100 kg	15.01.02	52.00
Døde dyr	Fryser i tidligere pelseri	DAKA	DAKA	300 kg	02.01.02	66.00

Miljømyndighedens vurdering

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og ansøger skal selv sørge for at sortering, opbevaring og bortskaffelse sker i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ.

Ejer skal sikre sig, at genanvendeligt affald bliver afleveret til et registreret genanvendelsesanlæg.

Der henvises til:

- *Affaldsbekendtgørelsen*
- *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier Forskrift 1/2011*
- *Regulativ for erhvervsaffald, 2011*
- *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr*

Undtaget er dog bestemmelserne i *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier*, som ikke gælder godkendelsespligtige virksomheder, og dermed ikke for denne ejendom.

For at sikre, at der ikke sker forurening på ejendommen i forbindelse med opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier, stilles der vilkår herom. Vilkårene vil være i overensstemmelse med bestemmelserne i *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier*.

3.9 Råvarer og hjælpestoffer

Der er oplag af 30 ton/185 baller halm i ejendommens lade.

Der er en 1.200 l dieseltank fra 2009. Tanken står i en stålcontainer (jf. bilag 5).

Der drives markbrug fra ejendommen, men sprøjtning udføres af maskinstation og sprøjtemidler håndteres derfor ikke på ejendommen.

Forbruget af energi og vand er beskrevet i afsnit 3.6.

Tabel 10. Forbrug af råvarer og hjælpestoffer

	Før udvidelse mængde pr. år	Efter udvidelse mængde pr. år
Dieselolie til produktionen	4.000 liter	4.500 liter
Halm til strøelse (ca. 10-15 kg/tæve)	25 ton	30 ton

Ejendommens tankanlæg fremgår af nedenstående skema.

Tabel 11. Tankanlæg

Anvendes til:	Størrelse	Fremstillingsår	Fabrikationsnr.	Typegodk.nr.	Placering
Dieselolie til varmekanoner	1.200 l	2009	40978	50-5323	Udendørs i stålcontainer

Rengøringsmidler og desinfektionsmidler samt medicin i køleskab opbevares i det tidligere pelseri i et rum med betongulv og uden afløb. Der er savsmuld i nærheden, der kan benyttes til opsugning hvis der sker spild.

Miljømyndighedens vurdering

Den overjordiske dieselolietank er opstillet i stålcontainer, hvilket sikrer, at spild opdages, og der er mulighed for opsamling. Da dieseltanken er placeret i stålcontainer vurderes det, at den er tilstrækkeligt sikret mod påkørsel.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå på en måde, således at der ikke opstår risiko for forurening af jord, overfladevand eller grundvand.

Sønderborg Kommune vurderer, at de råvarer og hjælpestoffer, der anvendes på ejendommen ikke udgør en risiko for forurening af jord, overflade- eller grundvand under forudsætning af den oplyste driftspraksis.

3.10 Driftsforstyrrelser eller uheld

På minkfarme kan der være risici for brand, gylleudslip fra beholder, uheld ved gylleudbringning, olie og kemikaliespild. Mulige driftsforstyrrelser og uheld, samt procedurer i forbindelse med disse er beskrevet i beredskabsplanen, som er tilgængelig på farmen.

Sprøjteudstyr håndteres ikke på ejendommen, da arbejdet udføres af maskinstationen.

Terrænet omkring gyllebeholderen skræner mod syd, så hvis gyllebeholderen skulle kollapse, ville indholdet brede sig ned mod farmen og løbe langs farmens vestside. Herfra ville det kunne samles op med en slamsuger. Der kan være risiko for afløb til overfladevandssystem.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at der kan være en vis risiko for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering og transport af gylle, samt håndtering af olie. Det er derfor vigtigt, at beredskabet straks tilkaldes ved uheld, der medfører forurening, og at miljømyndigheden orienteres efterfølgende. Det er dog stadig virksomhedens pligt at forebygge og afværge driftsforstyrrelser og uheld – ligesom det er virksomhedens pligt at genoprette den hidtidige tilstand (jf. miljøbeskyttelseslovens § 71).

Der er stillet vilkår om håndtering af olietanke, påfyldning af diesel og opbevaring af spildolie i tidligere afsnit.

For at mindske risikoen for uheld som følge af spildt husdyrgødning, kemikalier mv. stilles vilkår om at et eventuelt spild skal fjernes.

Der er udarbejdet en beredskabsplan i forbindelse med ansøgning om godkendelse. Der stilles derfor ikke vilkår om, at der skal udarbejdes og indsendes en beredskabsplan til Sønderborg Kommune inden udvidelsen tages i brug. Beredskabsplanen skal være udformet på et sprog, som de ansatte forstår, og den skal være kendt af virksomhedens ansatte. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og opdateres efter behov, dog mindst hvert 2. år.

4 Gødningsproduktion og –håndtering

4.1 Gødningstyper og mængder

De eksisterende minkhaller er forsynet med tagrender og 35 cm brede gødningsrender, der tømmes manuelt 2 gange om ugen. Minkene forsynes med halm ad libitum og halm under burene udskiftes jævnlige. Gødningen transporteres til gylletank via rørsystem. Gyllen afhentes med gyllevogn ca. 50 gange om året, og opbevares indtil det kan bringes ud, i den eksisterende gyllebeholder.

I den ansøgte produktion produceres ifølge ansøger nedenstående mængder gødning (normal 2016):

2.500 års minktæver af 0,41 ton gylle = 1.025 ton gylle.

Dybstrøelse = 30 ton.

Ansøger har oplyst, at drikkevandsspild, vand fra vaskepladsen og regnvand fra gylleholderen indgår i normen for produceret gylle.

4.2 Opbevaring og håndtering af flydende gødning og vaskevand

Flydende husdyrgødning ledes til eksisterende gyllebeholder ved minkanlægget. Herfra afhentes gødningen med gyllevogn eller lastbil.

Oplysninger om opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 12.

Tabel 12. Oversigt over gødningsopbevaringsanlæg

Anlæg	Kapacitet	Opført	Overdækning	% før	% efter
Eksisterende gylleholder	1.505 m ³	2001	Flydelag	100	100

Ansøger har oplyst, at drikkevandsspild, vand fra vaskepladsen og regnvand fra gylleholderen indgår i normen for produceret gylle.

Mængden af rengøringsvand til vask af bure og fodersilo, samt drikkevandsspild er skønnet ud fra kapacitetsberegningens normtal.

Der tilledes ca. 1.025 m³ gylle og drikkevandsspild jf. afsnit 4.1.

Vand + minkgylle udgør sammenlagt 1.152 m³.

Den samlede opbevaringskapacitet er på 1.505 m³. Det vil sige, at der er (1505 m³/(1152m³/12 mdr.)) = 15,6 mdr. opbevaringskapacitet.

Ansøger oplyser følgende om bedste tilgængelige opbevaringsteknik:

For gyllebeholder gælder følgende:

- Beholderen er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer.

- Beholderen er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.
- Der er et tæt og dækkende flydelag på beholderne. Flydelaget udgøres af halm.
- Der føres lovpligtig logbog for beholdere med flydende husdyrgødning jf. de beskrevne regler i vejledning ”Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning” med tilhørende skemaer. Herved sikres en løbende kontrol med om flydelaget opfylder kravene.
- Gyllen omrøres kun forud for afhentning af gylle. Det sikres endvidere, at der senest 14 dage efter omrøring er genetableret flydelag.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende håndtering af flydende husdyrgødning er tilstrækkelige til at regulere opbevaring og håndtering af husdyrgødning og vand.

For at undgå spild af gylle ved udkørsel, stilles der vilkår til, at der skal etableres en fyldeplads ved gyllebeholderen, hvis gyllevognene ikke fyldes med selvlæssende fyldeårne. Der stilles også vilkår til, at håndtering af flydende husdyrgødning skal foregå under opsyn.

4.3 Fast gødning og dybstrøelse

Halm/møg opbevares på møddingsplads i henhold til regler for opbevaring i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Den eksisterende møddingsplads er på 150 m².

Der produceres ca. 30 ton dybstrøelse om året jf. afsnit 4.1.

Dybstrøelse opbevares på møddingsplads med afløb til gyllebeholder. Der opbevares ikke fast gødning i markstak.

Ansøger oplyser følgende om bedste tilgængelige opbevaringsteknik:

- Dybstrøelse opbevares på møddingsplads
- Dybstrøelse overdækkes med vandtæt materiale eller køres i gyllebeholder og bidrager til dannelse af flydelag.

Miljømyndighedens vurdering

Indretning af møddingspladser er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Sønderborg Kommune vurderer, at det er BAT-standard med hensyn til opbevaring af fast husdyrgødning for den aktuelle størrelse og type af husdyrbrug, når dybstrøelse opbevares på møddingsplads.

Det vurderes, at ansøgers beskrivelse af praksis omkring fast gødning i kombination med vilkår gør, at der anvendes BAT.

5 Forurening og gener fra husdyrbruget

5.1 Ammoniak og natur

Ammoniakreduktionskravet

Fordampningen af ammoniak fra anlægget vil ske fra minkhaller og lagre af husdyrgødning. Beregninger, der er foretaget ud fra Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem viser, at fordampningen af ammoniak fra den ansøgte drift er på 2.540,66 kg NH₃-N pr. år.

I henhold til ansøgningsmaterialet er det generelle krav til reduktion på 30 % af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt.

Ansøger har opfyldt kravet til ammoniakreduktion på 30 % ved at foretage udmugning 2 gange om ugen i minkhallerne, 35 cm rendebredde, halm ad libitum, samt proteinindhold på max. 31 % af OE i uge 30-47.

Miljømyndighedens vurdering

Ansøgningen er indsendt med et krav om 30 % reduktion af ammoniakemissionen. Ammoniakreduktionskravet er opfyldt. Sønderborg Kommune vurderer, at kravet om ammoniakreduktion er opfyldt ved udmugning 2 gange om ugen i minkhallerne, 35 cm rendebredde, halm ad libitum, samt proteinindhold på max. 31 % af OE i uge 30-47. Vurderingen er foretaget på baggrund af de tal, som fremgår af ansøgningsskemaet. Vilkår til overholdelse af det generelle ammoniakreduktionskrav er stillet i de øvrige afsnit.

Beskyttelse af naturarealer

Sønderborg Kommune har kortlagt naturtyper beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven samt ammoniakfølsomme skove nær anlægget ved en luftfotogennemgang, og enkelte ved nærmere feltbesigtigelse. Naturtyperne er vist i Tabel 13 og på et kort i Bilag 4.

Afsnittet her beskriver nærliggende beskyttet natur samt skove der *ikke* hører under Natura 2000 områder. For nærmere beskrivelse og vurdering iht. beskyttet natur i nærliggende Natura 2000 områder se efterfølgende afsnit om Natura 2000.

Tabel 13. Definerings af beskyttet natur

Naturtyper beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven	Arealer beskyttet af national lovgivning. Enge, moser, heder og overdrev på 2.500 m ² (for de enkelte området eller i sammenhæng med hinanden) eller søer på 100 m ² inklusiv fugtig bredvegetation. De beskyttede arealer har indhold af plante- og dyreliv karakteristisk for naturtypen. Naturtyperne er beskyttet mod alle tilstandsændringer. Registreringen af beskyttet natur er kun vejledende, hvorfor Kommunen skal høres i de konkrete tilfælde.
Natura 2000 naturtyper	Arealer beskyttet af international lovgivning. Udpegede naturarealer, der skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Kategorisering af naturtyper

En øget ammoniakdeposition påvirker naturarealer. Vurderingen om hvorvidt, der kan stilles konkrete krav til ammoniakemissionen, afhænger af hvilken kategori naturtypen hører under. De forskellige kategorier beskrives herunder, og kan ses i Tabel 14.

Kategori 1, 2 hører under husdyrgodkendelseslovens § 7. Kategori 3 er beskrevet i § 27 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. For de naturtyper der hører under kategori 1-3, kan der stilles krav om specifikt maksimal værdi for samlet ammoniakdeposition.

Enge og søer hører ikke under en kategori, men for beskyttede naturtyper generelt, skal det vurderes om en ekstra kvælstoftilførsel kan forårsage en ændring af naturtilstanden. En næringsstofberigelse kan forårsage den tilstandsændring, at kvælstofelskende planter bliver dominerende og udkonkurrerer mere følsomme plantearter. Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke ske en tilstandsændring uden dispensation fra Kommunen. Kommunen kan i særlige tilfælde give dispensation til en tilstandsændring i beskyttet natur.

Tabel 14. Kategorisering af naturarealer.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse
Kategori 1	Natura 2000 naturtyper
Kategori 2	Beskyttede heder, højmoser, lobeliesøer > 10 ha og overdrev > 2,5 ha.
Kategori 3	Beskyttede heder, moser, overdrev samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skoven opfylde mindst et af følgende tre kriterier: 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25 og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Enge og søer

Tålegrænser for naturtyper

Tålegrænser for de forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald varierer jf. Vejledning om godkendelse af husdyrbrug. Se

Tabel 15.

Tabel 15. Tålegrænser for forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald (Faglig rapport fra arbejdsgruppen om ammoniak Faglig rapport fra DMU, nr. 568 2006)

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	Sure overdrev 10-20, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	10-25	klit 10-20, fugtige klitlavninger 10-25
Hede	10-25	tør hede 10-20, våd hede 15-25
Fersk eng	15-25	
Strandeng	30-40	
Mose (og kær)	5-25	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-25
Løvskov	10-20	
Nåleskov	10-20	

Baggrunds niveauet for kvælstofbelastningen ligger i Sønderborg Kommune på 16-21 kg N/ha/år. I området omkring ejendommen ligger baggrundsbelastningen på 14,6-23,2 kg N/ha/år.

Ammoniakdepositionskrav

Nedenstående Tabel 16 viser specifikke krav om maksimal merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Tabel 16. Krav til maksimal ammoniakdeposition i kategori 1-3.

Naturtyper med fastsat beskyttelsesniveau	Beskyttelsesniveauer
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. depositions skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 m + Antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 m + Antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 m + Antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1.000 m + Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover 1000 m +	

Naturområder ved Vestermark 14

Sønderborg Kommune har foretaget en konkret vurdering af de mulige påvirkninger af naturen i nærområdet til ejendommen på Vestermark 14. Vurderingen tager udgangspunkt i

beregninger af kvælstofdeposition til de enkelte naturområder. Det har i den konkrete sag ikke været nødvendigt at foretage besigtigelser af naturområder idet der er tale om en nedgang i den samlede ammoniakdeposition.

Der findes i nærområdet til Vestermark 14 en række naturarealer. De naturarealer der ligger nærmest, er moser og overdrev (kategori 3) og beskyttede søer.

Tabel 17 viser en oversigt over udvalgte naturarealer i kategori 1-3 samt søer og enge tæt ved Vestermark 14, hvortil der er beregnet værdier for kvælstofpåvirkning af arealerne. Beregningerne af ammoniakdeposition er foretaget i ansøgningsystemet www.husdyrgodkendelse.dk.

De nævnte naturtyper, sø, eng, mose og overdrev er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Tabel 17. Oversigt over udvalgte naturarealer i kategori 1-3 samt søer og enge tæt ved Vestermark 14.

Ikke-besigtigede arealer er beskrevet med bogstav. Arealer, der er besigtiget i forbindelse med den konkrete forespørgsel eller tidligere har en talværdi.

Natur-punkt	Natur-type	§ 7 natur Kategori	Bilag IV arter	Mer-deposition (kg N/ha/år)	Total (kg N/ha/år)
1344	sø			-1,5	4,5
1345	sø		x	-0,7	2,0
1346	mose	3		-0,4	1,1
1347	overdrev	2			
1354	sø				
1355	sø			-6,0	17,8
2054	overdrev	2		-0,1	0,4
A	mose	3		-0,8	3,0
B	sø			-1,5	4,7
C	sø			-1,6	4,9
D	overdrev	3		-0,1	0,3
Natura 2000	Skov	1		0,0	0,0
Mose 1 (Åbenrå)	mose	3		-0,9	2,7
Mose 3 (Åbenrå)	mose	3		-1,0	4,3

Kategori 1

Natur i internationalt beskyttede naturområder er behandlet i afsnittet vedr. Natura 2000.

Kategori 2

Efter en gennemgang af luftfotos er det registreret, at nærmeste § 7 kategori 2 arealer, beskyttede overdrev > 2,5 ha, findes i en afstand på ca. 400 mod sydøst. Beregningen viser en nedgang i deposition på 0,1 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,4 kg N/ha/år.

Kategori 3

Inden for nærområdet til Vestermark 14 er der registreret flere naturtyper tilhørende kategori 3, hhv. mose og overdrev.

Beskyttede overdrev og moser

Nærmeste kategori 3 moser og overdrev ligger 140-500 meter fra anlægget, hvor de nærmeste ligger i Åbenrå Kommune. Den kat. 3 mose, der ligger nærmest i Sønderborg Kommune ligger i en afstand af ca. 160 meter (naturpunkt A). Til den er der nedgang i depositionen på 0,8 kg N/ha/år.

Beskyttede enge og søer

Den nærmeste beskyttede sø ligger 80 meter fra anlægget (naturpunkt 1355). Der er beregnet en nedgang i depositionen på 6 kg N/ha/år til søen.

Miljømyndighedens vurdering

Kategori 2 natur

Der er foretaget en beregning til det nærmeste kategori 2 areal, der viser en nedgang i deposition på 0,1 kg N/år og en samlet deposition på 0,4 kg N/ha/år. Sønderborg Kommune vurderer, at overdrevarsarealet ikke vil blive påvirket af deposition af ammoniak fra anlægget.

Kategori 3 natur

Beskyttede moser

Der er foretaget beregning til den nærmeste ammoniakfølsomme mose (i Sønderborg Kommune), der viser en nedgang i depositionen på 0,8 kg N/år. Sønderborg Kommune vurderer, at mosen ikke vil blive påvirket af ammoniakdeposition fra anlægget.

Beskyttede enge og søer

Der er ikke taget konkret stilling til søer, hvor merdepositionen er mindre end 1 kg N/ha/år.

Natura 2000 (kategori 1 natur)

I Sønderborg Kommune er der 3 terrestriske Natura 2000 områder. Områderne er udpeget for at bevare særligt beskyttelseskrævende arter og naturtyper. For de enkelte naturtyper er der opstillet en tålegrænse for ammoniakdeposition. Fælles for naturtyperne i de 3 terrestriske – skov Natura 2000 områder gælder, at de hovedsageligt har et tålegrænseinterval på 10 – 20 kg N/år/ha.

Baggrundsbelastningen for Sønderborg Kommune ligger et sted mellem 16 – 21 kg N/år/ha. For mange naturtyper overskrider depositionen således naturtypernes øvre tålegrænse.

Det fremgår af DMU- Rapporten ”Kriterier for gunstig bevaringsstatus”, at tålegrænsen for skovnaturtyperne ikke må overskrides (DMU 2003).

Der er foretaget en omfattende vurdering påvirkning fra husdyrbrug nær Natura 2000 habitatområder i Sønderborg Kommune ved hjælp af særlige beregninger fra DMU (DMU rapport nr.774, 2010).

Det nærmeste terrestriske Natura 2000 område til det ansøgte projekt på Vestermark 14 er Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov (N94) som ligger ca. 3,4 km sydøst for anlægget.

Beregninger fra DMU-rapporten viser, at kvælstof tålegrænserne for Natura 2000 naturtyper generelt er overskredet. Til lokaliteten nærmest anlægget i N83 og 68 (naturtype løvskov, tålegrænse 10-20 kg N/ha/år), er der en beregnet totalafsætning af kvælstof på 31 kg N/ha/år.

Naturtyperne i Natura 2000 området er omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som kategori 1 natur. Efter lovgivningen er den maksimalt tilladelige merdeposition 0,2 kg N/ha/år.

Udpegningsgrundlaget og truslerne for gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter fremgår af nedenstående Tabel 18. Data er hentet fra Natura 2000 planerne (2016) og basisanalyser (2014).

Tabel 18. Natura 2000 område 83 og 68. Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov

Habitatnaturtype/-art	Trussel
Kransnålalge-sø	Ikke vurderet pt.
Næringsrig sø	Ikke vurderet pt.
Nedbrudt højmose	Ikke vurderet pt.
Hængesæk	Tilgroning, næringsstofbelastning
Kildevæld	Tilgroning, næringsstofbelastning
Rigkær	Næringsstofbelastning
Bøg på mor med kristtorn	Næringsstofbelastning
Bøg på muld	Næringsstofbelastning
Ege-blandskov	Næringsstofbelastning
Skovbevokset tørvemose	Næringsstofbelastning
Elle- og askeskov	Næringsstofbelastning
Stor vandsalamander	Ikke vurderet pt.
Hvepsevåge	Ikke vurderet pt.
Rørhøg	Utilstrækkeligt areal
Isfugl	Ikke vurderet pt.

Miljømyndighedens vurdering

Naturtyperne på udpegningsgrundlaget til N104 og N83 har tålegrænser i intervallet 5 – 20 kg N/ha/år. Tålegrænserne for samtlige naturtyper i N104 og N83 er overskredet. DMU beregninger viser, at de lokale kilder kan udgøre op mod 4 – 6 kg N/ha/år.

Den beregnede påvirkning med kvælstof fra Vestermark 14 af de enkelte naturtyper i Natura2000 området viser, at der teoretisk set ikke sker nogen belastning af Natura 2000 området. Depositionen aftager endvidere hurtigt ind i habitatområdet pga. skovens ruhed og den deraf afledte øgede depositions hastighed samt øget opblanding i luften som funktion af afstanden fra kilden. Således er det teoretisk set ikke muligt at påvise nogen negativ effekt på naturtypernes integritet som følge af det ansøgte projekt på Vestermark 14.

Sønderborg Kommune vurderer på den baggrund, at projektet ved Vestermark 14 ikke udgør en trussel mod opnåelse af gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Bilag IV-arter

Af faglig rapport fra DMU nr. 635 (håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV) fremgår en oversigt over arters udbredelse i grid på 10 x 10 km fordelt over hele landet.

Af listen fremgår det, at følgende arter er kan findes inden for en afstand af maksimal 10 km fra Vestermark 14:

Dværgflagermus Brunflagermus Sydflagermus Pipistrelflagermus Vandflagermus Trolldflagermus	Løgfrø Stor Vandsalamander Bjergsalamander Spidssnudet frø Markfirben
---	---

Sønderborg kommune har konkrete oplysninger om forekomst af spidssnudet frø i området.

Miljømyndighedens vurdering

Flagermus-arterne anvender gamle, hule træer og bygninger som f.eks. lader som dagskjul og i visse tilfælde også som yngle- og overvintringssted. Fødesøgning finder sted i det åbne land, langs skovbryn, i haver og over vandområder.

Sønderborg Kommune vurderer at der i området kan være gamle træer eller eksisterende bygninger med mulige dagskjul eller fødesøgningsmuligheder for flagermus over det åbne land.

Sønderborg kommune vurderer at flere af områdets søer kan være egnede levesteder for padder heriblandt arter beskyttet under habitatdirektivet. Depositionsberegningerne viser, at der ikke er vil være en merdeposition til områdets søer og moser.

Røddistede dyr og planter

"Røddliste 2007" er en fortegnelse over forsvundne, truede, sårbare og sjældne plante- og dyrearter i Danmark. Formålet med listen er dels at danne grundlag for arbejdet med at opretholde naturens mangfoldighed i Danmark og dels opfylde internationale forpligtelser i forhold til Biodiversitetskonventionen.

Miljømyndighedens vurdering

Kommunen har ikke kendskab til forekomst af røddistede dyr og planter i området.

Økologiske forbindelseslinjer – korridorer

De tilbageværende landskabselementer så som levende hegn, beskyttede sten- og jorddiger, småskove, mindre moser og vandhuller danner vigtige spredningsveje og levesteder for områdets dyre og planteliv.

Miljømyndighedens vurdering

I området omkring Vestermark 14 er der ledelinjer for dyr og planter i form af vandløb, søer, skov, diger og levende hegn. Projektet ændrer ikke ved ledelinjernes funktion i landskabet.

5.2 Lugt

Produktionen kan medføre lugtpåvirkning af ejendommens nærmeste omgivelser, som er beboelses- og andre landbrugsejendomme.

Lugtgeneberegningerne viser, at alle geneafstandskrav for lugt er overholdt, og udvidelsen af produktionen forventes således ikke at give anledning til mærkbare gener for naboejendomme i land- eller byzone.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se Tabel 19. Af Tabel 19 fremgår den ukorrigerede geneafstand fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret vindretning.

Afstandskrav mht. lugtgener skal måles til staldanlæggets lugtmæssige centrum. Den beregnede gennemsnitslige afstand er ca. 287 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Vestermark 16), mens den beregnede geneafstand (den afstand, der minimum skal være for at produktionen kan godkendes) for den ansøgte produktion er beregnet til ca. 141,8 m til nabobeboelse. Geneafstandskrav for lugt til enkeltbolig er dermed overholdt, se Tabel 19.

Tabel 19. Oversigt over lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekri- terie overholdt
+ Vestermark 16	0	NY	177,25	153,07	141,8	122,46	286,57	Ja	Ja
+ Vestermark 5	0	NY	282,31	245,96	282,31	245,96	1.107,32	Ja	Ja
+ Tørsbøl, Kværs	0	NY	351,18	305,2	351,18	305,2	1.547,66	Ja	Ja
+ Kværs Ejerlav, Kværs	1	NY	351,18	305,2	386,29	335,71	1.750,24	Ja	Ja

Nærmeste samlede bebyggelse tager udgangspunkt i beboelsen Vestermark 5. Afstanden fra anlægget til disse boliger er ca. 1.107 m. Den korrigerede geneafstand er beregnet til 245,96 m. Lugtgenekravet er dermed overholdt.

Nærmeste byzone er ved Tørsbøl, Kværs, der er beliggende ca. 1.547 m fra anlægget. Geneafstanden er 305,2 m. Lugtgenekravet er her ligeledes overholdt.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning.

Miljømyndighedens vurdering

Lugtemission forekommer fra staldanlægget og fra gødningshåndtering. Staldanlægget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type husdyrproduktion.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig i landzone er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra farmen ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Landzonen betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboerne i landzonen skal tåle en del lugtgener, men hvor lugtgenerne anses for at være under tålegrænsen for boliger på landet.

Sønderborg Kommune vurderer, at lugt fra farmen ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for de omkringboende er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

5.3 Fluer og skadedyr

På ejendomme med husdyrbrug kan der forekomme skadedyr som fluer og rotter. Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der generelt holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspil og rester fjernes.

De forebyggende foranstaltninger ved fluebekæmpelse består hovedsageligt i at forhindre, at fluerne klækkes i gødning og sand under burene. En gang om ugen oprenses der under burene for foder- og gødningsrester, og en gang om måneden – fra 1. maj til 1. november – fjernes halmen under burene. Den resterende del af året kan man nøjes med at fjerne halmen hver anden måned.

Herudover anvendes der fluesnore og smøremidler efter behov.

Ved problemer med rotter vil den kommunale rottebekæmpelse blive kontaktet.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at udvidelsen ikke medfører væsentlig risiko for tilhold af skadedyr og forekomst af fluer.

Opbevaring af foder samt rengøring af arealer omkring fodersiloer skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Det er beskrevet i husdyrgødningsbekendtgørelsen, at forebyggelse og bekæmpelse af fluer skal udføres i overensstemmelse med Retningslinjer for fluebekæmpelse på pelsdyrfarme, udarbejdet af Aarhus Universitet. Samtidig er det beskrevet hvordan rengøringen af farmen skal foretages. Derfor er der ikke stillet vilkår i denne godkendelse om forebyggelse og bekæmpelse af fluer.

5.4 Transport

Det samlede antal transporter efter udvidelse af minkanlægget er vist i Tabel 20. Antallet er opgivet for den fulde udbygning af det ansøgte anlæg. Det skal bemærkes, at antallet ikke er bindene.

Tabel 20. Oversigt over skønnede antal transporter årligt til og fra minkanlægget.

Art	Antal transporter årligt efter etablering af minkanlægget
Foder	288
Fyringsolie/brændstof	4
Afhentning af kroppe til pelsning	11
Afhentning af døde mink	5

Diverse sækkevarer	10
Halm	20
Gylle- og møgkørsel	50
Dagrenovation	Kommunal ordning
I alt	388

Adgang til farmen sker ad offentlig vej.

Miljømyndighedens vurdering

Miljøgodkendelsen meddeles i medfør af Husdyrbrugsloven. Der kan derfor kun stilles vilkår til, hvilke udkørselsveje på ejendommen, der må benyttes og hvornår. Færdselsloven regulerer kørsel på offentlige veje.

Sønderborg Kommune vurderer, at de anførte transporter til og fra ejendommen er på et niveau, der kan forventes af denne type husdyrproduktion.

Da ind-/udkørsel til anlægget vurderes til at være hensigtsmæssigt placeret i forhold til naboer og i forhold til trafik hensyn, og da intern trafik på ejendommen ikke vurderes at medføre væsentlige gener for omgivelserne da nærmeste nabo er lokaliseret 287 meter fra farme, stilles ingen vilkår til kørselsveje.

5.5 Støj og vibrationer

De væsentligste støjkluder på en minkfarm er støj fra intern kørsel på farmen med foder og halm samt interne transporter. Derudover kan der forekomme støj fra transporter til og fra ejendommen med primært foder. Der avles kun på tillidsfulde dyr, hvorfor der som regel er meget lidt støj fra selve dyrene. En gang om året kan der forekomme støj fra rengøring af hallerne i forbindelse med brug af højtryksrensere. Der forventes ikke væsentlige ændringer i støjniveauet fra farmen, da yderligere støj efter udvidelsen er begrænset til de få ekstra transporter til og fra farmen og lidt længere daglig kørsel med fodermaskinen på minkfarmen. Ligeledes forlænges pelsningsperioden med nogle få dage.

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventes minkfarmen ikke at give anledning til støjgener for naboer.

Der er ikke foretaget særlige tiltag for at dæmpe støjkluder. Dette er ikke skønnet nødvendigt grundet anlæggets placering i forhold til naboer samt arten af støjkluder.

Miljømyndighedens vurdering

Det eksisterende minkanlæg ligger i det åbne land, som er udlagt til landbrugsområde og der er ca. 287 meter til nærmeste nabo.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjmålinger eller –beregninger.

Sønderborg Kommune vurderer, at da anlægget ligger i landzone må naboer påregne støjgener i mindre grad fra landbrugsproduktionen.

Der fastsættes de generelle støjgrænser for virksomheden i overensstemmelse med vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra 1984. I tilfælde af, at det på et senere tidspunkt findes nødvendigt (fx pga. klager), at virksomheden dokumenterer, at støjvilkårene kan overholdes, stilles der vilkår om, at miljømyndigheden kan forlange en eftervisning af, at de fastsatte støjvilkår kan overholdes.

5.6 Støv fra anlæg og maskiner

De primære årsager til støv på en minkfarm er støv fra håndtering af halm. Der anvendes halm til redemateriale på farmen og halmen opbevares i en lade på ejendommen, og i forbindelse med høst kan det støve fra høstarbejdet.

Derudover er der en del hår i hallerne i forbindelse med minkens pelsskifte.

Minkfoder støver ikke, da det er vådfoder.

Miljømyndighedens vurdering

Driften forventes ikke at medføre væsentlige støvgener. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

5.7 Lys

Der anvendes ikke kunstig belysning på anlægget, da kunstig belysning forstyrrer minkenes cyklus. Dog kan der i forbindelse med parringssæsonen i marts anvendes kunstigt lys i en kort periode på ca. 14. dage.

Miljømyndighedens vurdering

Anlægget vurderes ikke at give lysgener for omboende. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille vilkår.

6 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Et af hovedformålene med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er at fremme anvendelsen af renere teknologi og sikre brug af den bedste tilgængelige teknik i husdyrbrug. Princippet om brugen af bedste tilgængelige teknik (BAT) indebærer, at der inden for en given sektor skal anvendes den miljømæssigt set mest effektive og avancerede teknologi i produktionen.

Der er BAT for følgende områder:

- Foder, se afsnit 3.5
- Staldindretning, se afsnit 3.3
- Forbrug af vand og energi, se afsnit 3.6
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning - se afsnit 4.3
- Management (ledelses- og kontrolfunktioner) behandles herunder.

BAT for Management

Management på minkfarme er beskrevet i "Husdyrgødningsbekendtgørelsen", "Vejledning om pelsdyrfarme fra den 25. marts 2004" samt i "Bekendtgørelse nr. 1553 af 11. december 2015 om beskyttelse af pelsdyr". De to bekendtgørelser giver retningslinjerne for driften af minkfarmen med hensyn til miljøforhold og opstaldning af dyrene.

Følgende er oplyst i ansøgningen:

- At energiforbruget opgøres en gang årligt
- At der er udarbejdet en beredskabsplan
- At der udarbejdes gødningsregnskab
- At der foretages løbende vedligeholdelse og reparation af anlægget
- At affald fjernes løbende via affaldsordninger.

Miljømyndighedens vurdering

Ansøger har redegjort for implementeringen af BAT i forhold til Management. Der er stillet en række vilkår i de øvrige BAT-afsnit. Endvidere er der stillet vilkår til, at der skal forefindes en beredskabsplan, som skal opdateres minimum hvert 2. år. Kommunen vurderer, at ansøger lever op til BAT for Management, når de enkelte vilkår efterleves.

Miljømyndighedens samlede vurdering

Sønderborg Kommune vurderer samlet set, med baggrund i de enkelte redegørelser for BAT, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT, for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse, med de vilkår som i øvrigt er stillet i miljøgodkendelsen i relation til BAT.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere indførelse af bedst tilgængelig teknologi. Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er overholdt.

7 Husdyrbrugets ophør

Ved husdyrbrugets ophør vil minkhaller, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende blive tømt og rengjort.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

Der stilles vilkår om tiltag, der skal iværksættes i forbindelse med ophør.

Det vurderes således, at der er taget tilstrækkeligt hensyn til eventuel forureningsfare ved ophør af husdyrbruget.

8 Egenkontrol og dokumentation

Det er oplyst, at farmens egenkontrol primært består af det lovpligtige gødningsregnskab, opgørelse af foderforbrug mv.:

- Føring af logbog over flydelag i gyllebeholder jf. de beskrevne regler i vejledning ” Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning” med tilhørende skemaer. Herved sikres en løbende kontrol med om flydelaget opfylder kravene.
- 10 års kontrol af gyllebeholdere. Seneste beholderkontrol er udført den 21. september 2011.
- Udarbejdelse af gødningsregnskab.
- Registrering af døde mink.
- Registrering af vandforbrug.
- Registrering af elforbrug

Forbrug af foder registreres fra foderfirmaet, så forbruget altid kan sammenlignes med foregående perioder.

Miljømyndighedens vurdering

Kommunen vurderer, at den ovennævnte egenkontrol i kombination med de tilhørende dokumentationskrav og vilkår som udgangspunkt vil være tilstrækkelige til at føre tilsyn med ejendommens drift og miljøgodkendelsens overholdelse.

9 Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Nabo- og partshøring

Et resume og et link til udkastet til miljøgodkendelse blev den 22. september 2017 udsendt til høring hos naboer inden for konsekvensområdet for lugt (538 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent. Et resume og et link til udkast af denne godkendelse er sendt i partshøring hos:

- Ansøger: Hans Peter Bager, vestermarkmink@mail.tele.dk
- Konsulent Per Lousdal, plo@kopenhagenfur.com

Ejere og lejere af følgende adresser:

- Vestermark 9, 6300 Gråsten
- Vestermark 10, 6300 Gråsten
- Vestermark 12, 6300 Gråsten
- Vestermark 16, 6300 Gråsten
- Vestermark 18, 6300 Gråsten

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger frem til og med den 13. oktober 2017. Nabo-høringen/partshøringen gav ingen kommentarer.

Annoncering af afgørelse

Afgørelsen om godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 23. oktober 2017 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning

Denne godkendelse er meddelt i overensstemmelse med kapitel 3 § 11 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, (Miljøministeriets lov nr. 442 af 13. maj 2016).

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug §§ 84 – 87.

En eventuel klage skal være skriftlig og sendes via Klageportalen på www.borger.dk. På www.borger.dk klikker du på fanen [Miljø og energi] i venstre side. Her vælger du først [Forurening] og derefter [Landbrug og forurening]. På siden 'Landbrug og forurening' klikker du på [Klag til Miljø- og Fødevareklagenævnet] under selvbetjening midt på siden. Her skal du logge ind med dit NemID og følge vejledningen. Du kan nu uploade dokumenter og billeder eller skrive direkte i et tekstfelt. Klagen sendes også automatisk gennem klageportalen til den myndighed, som har truffet afgørelsen.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb d. **20. november 2017**.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

10 Konklusion

Sønderborg Kommune godkender hermed en husdyrproduktion på i alt 2.500 årstæver svarende til 86,21 DE på ejendommen Vestermark 14, 6300 Gråsten tilhørende CVR-nr. 12601409.

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som det er beskrevet i Husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000 områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 11, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for ansøgningsmaterialet, i beskrivelsen af ejendommen samt i vurderingen af etableringen.

De efterfølgende vilkår vurderes at kunne begrænse risikoen for forurening og ikke-uvæsentlige gener. Hvis der mod forventning skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende eller andre uforudsete gener i forbindelse med udvidelsen, kan Sønderborg Kommune foranledige, at generne reduceres, ved at meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger jf. Husdyrgodkendelseslovens § 42.

11 Generelt

Meddelelse om miljøgodkendelse i henhold til Husdyrbruglovens § 11, stk. 2 for Vestermark 14, 6300 Gråsten, annonceres på Sønderborg Kommunes hjemmeside den 23. oktober 2017.

Godkendelsen kan indenfor en frist på 4 uger, fra afgørelsen er offentligt, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagevejledning er vedlagt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen. Hvis godkendelsens udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

Godkendelsen omfatter udelukkende forholdet til miljølovgivningen. Andre godkendelser/tiladelser i forhold til anden lovgivning (fx byggeloven, planloven, m.v.) skal søges separat.

Hvis virksomheden udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der medfører forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, skal dette godkendes af Sønderborg Kommune, før udvidelsen eller ændringen sker jf. § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug).

Torben Kobberv
Erhverv og Affald
Sønderborg Kommune

12 VILKÅR

12.1 GENERELT

1. Meddelelse af denne godkendelse medfører, at alle vilkår givet i produktionstilladelsen, meddelt af Gråsten Kommune den 19. april 2006, ophæves.
2. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden:
 - om besætningens/produktionens størrelse i november 2023 (6 år efter godkendelsens dato), eller
 - når besætningen er nået op på 2.500 årstæver mink.

12.2 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Dokumentation for overholdelse af vilkår 3 - 7 skal noteres i en **driftsjournal**, der skal opbevares på bedriften i minimum 5 år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Dyreholdet

3. Følgende skal noteres for dyreholdet:
 - Husdyrindberetning
 - Pelsafregning
 - Bilag for anvendte fodermængder
 - Kvitteringer for afhentning af affald
 - Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr
 - Logbog for flydelag
 - Logbog for fluebekæmpelsestiltag
 - Logbog for udmugning /evt. skriftlig procedure for tømning af gødningsrender)

Forbrug af ressourcer

4. Vandforbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.
5. El-forbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt, (f.eks. ved kvittering fra elselskabet).

Foder

6. Mængden af forbrugt husdyrfoder skal registreres årligt.
7. Ansøger skal dokumentere procentsatsen med en produktionsplan fra foderleverandøren, hvoraf den planlagte mængde protein i procent af den omsættelige energi fremgår.

12.3 HUSDYRHOLDDET, STALDANLÆG OG DRIFT

Husdyrholdet og staldanlæg

8. Husdyrbruget må drives med en maksimal årlig produktion på 2.500 minktæver.

Staldafsnit	Dyre-gruppe	Staldsystem	Antal dyr	DE
Minkhaller	Mink	Bure, proteinindhold 31 % af OE uge 30-47, gødningsrende over 32 cm, ingen krav til halm, ugentlig tømning	2.500	86,21

Det er antallet af dyr, som er bindende, idet antal DE kan variere med opdateringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

9. I alle minkhaller skal der være etableret gødningsrender med en bredde på mindst 35 cm. Gødningsrenderne skal tømmes mindst 2 gange om ugen, og der må forløbe højst 4 dage mellem hver tømning. I perioder med længerevarende hård frost kan tømning udelades. Tømning skal ske på hverdage fra mandag til fredag mellem kl. 07.00 og 18.00. Der må højst ske afvigelser herfra 10 gange/år, og afvigelsen skal være begrundet.
10. Der skal føres logbog over hvornår gødningsrenderne tømmes og afvigelse fra vilkår 9 skal noteres. Alternativt kan der udarbejdes en skriftlige procedure for tømning af gødningsrenderen og afvigelser fra proceduren skal noteres med begrundelse for afvigelsen.
11. I alle minkhaller skal der til opsamling af næringsstoffer i den urin, der afsættes udenfor gødningsrenderne, altid være rigeligt tilgængeligt halm oven på redekasserne (halm ad libitum). Ud over trådnettet må der ikke være foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen.

Energi- og vandforbrug

12. Hvis virksomhedens elforbrug overstiger 50.000 kWh/år skal der foretages et energiegiftersyn inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Besøgsrapporten fra energiegiftersynet skal fremsendes miljømyndigheden, og eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter modtagelse af besøgsrapporten.
13. Hvis husdyrbrugets vandforbrug overstiger 1.600 m³, skal ansøger sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorfor forbruget er steget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

Spildevand herunder regnvand

14. Al vask af hvalpenet, maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller opsamlingsbeholder. Vaskepladsen skal til enhver tid være minimum to meter bredere og to meter længere end den største maskine, som vaskes på vaskepladsen. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning/restvand.

Affald

15. Spild af olie, kemikalier og flydende affald skal straks opsamles. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på virksomheden.
16. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
17. Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.
18. Spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag og stå på rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige og spild ikke ødelægger de andre beholdere. Beholderne skal være mærket med indhold. Under beholderne skal der være en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles.
19. Oplagspladsen skal tydeligt mærkes med information om hvilke typer affald, herunder kemikalieaffald, der opbevares og hvilke forholdsregler, der skal tages ved uheld, spild og brand.
20. Fast farligt affald som fx brugte olie- og brændstoffiltre skal opbevares indendørs i en beholder, der er resistent overfor olie og brændstof. Batterier, elsparepærer og spraydåser skal opbevares indendørs til de bortskaffes.
21. Ikke genanvendeligt affald skal bortskaffes efter behov, dog minimum en gang om året.

Råvarer og hjælpestoffer

22. Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
23. Påfyldning af diesellole skal ske under konstant overvågning.

Driftsforstyrrelser eller uheld

24. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på farmen, der skal oplyse om, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år.
25. Spild af husdyrgødning, skal opsamles straks.
26. Nye olieprodukter og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere som er tydeligt mærkede med indhold. De skal placeres under tag og beskyttes mod vejrlig på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af olie og kemikalier kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak.

12.4 GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDBETING

Flydende husdyrgødning

27. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

28. Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

12.5 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Støj fra anlægget og maskiner

29. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer) Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

Miljømyndigheden kan forlange, at husdyrbruget skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt.

Målinger/beregninger skal foretages og afrapporteres som ”miljømåling - ekstern støj” i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger nr. 6 fra 1984 og nr. 5 fra 1993. Dokumentation skal tilsendes miljømyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Tidsfrist herfor aftales med miljømyndigheden.

Dokumentationen skal udføres af et firma, som er godkendt af Miljøstyrelsen.

Målingen/beregningen skal foretages for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund, under de mest støjbelastende driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

Grænseværdier for støj anses for overholdt, hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end grænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A). Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves en årlig støjmåling. Udgifterne til dokumentation skal betales af husdyrbruget.

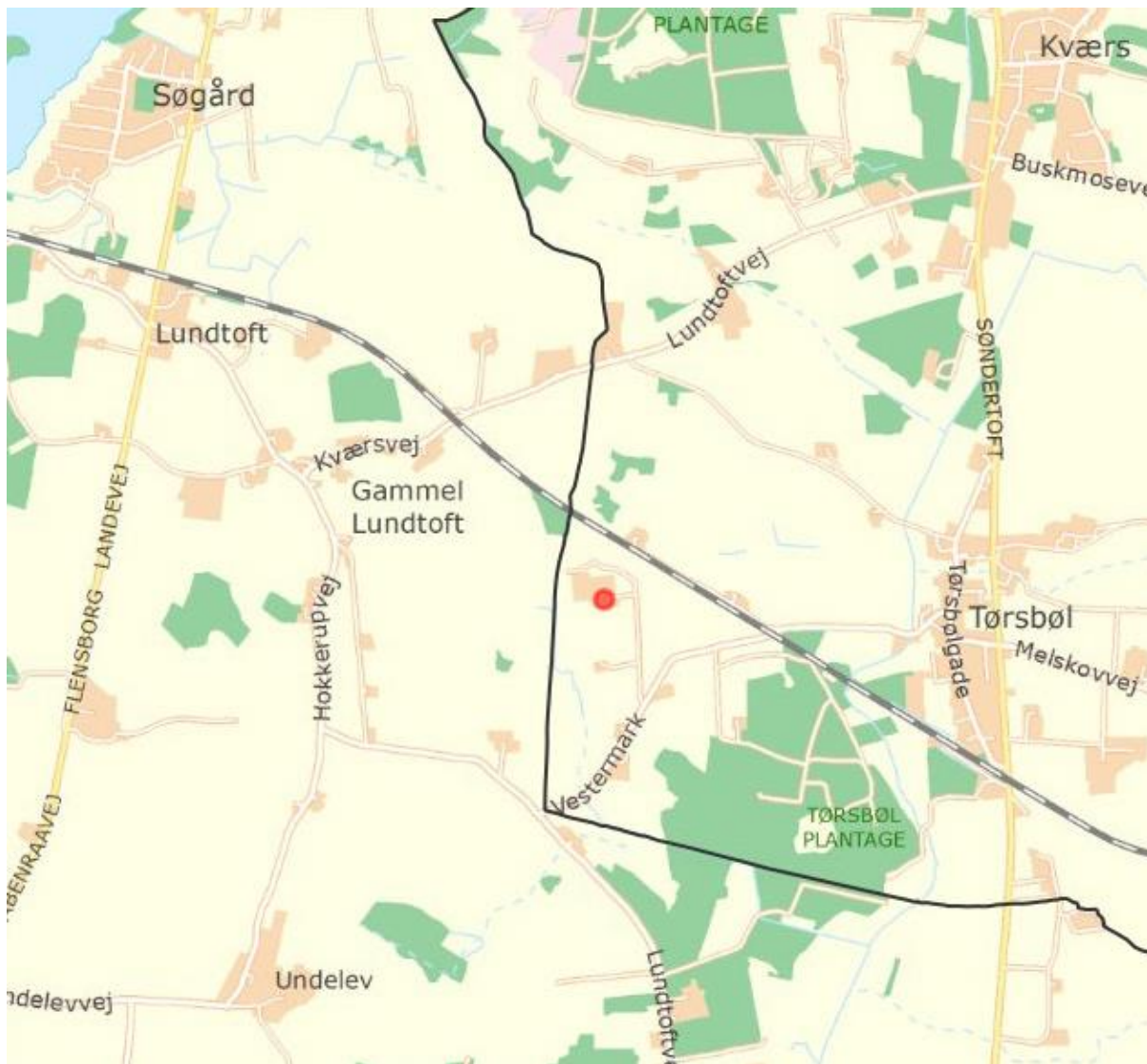
12.6 HUSDYRBRUGETS OPHØR

30. Ved ophør af virksomheden skal Sønderborg Kommune orienteres senest 4 uger efter ophøret.
31. Ved ophør af husdyrbruget skal der foretages:
- en oprydning i og omkring staldanlæg

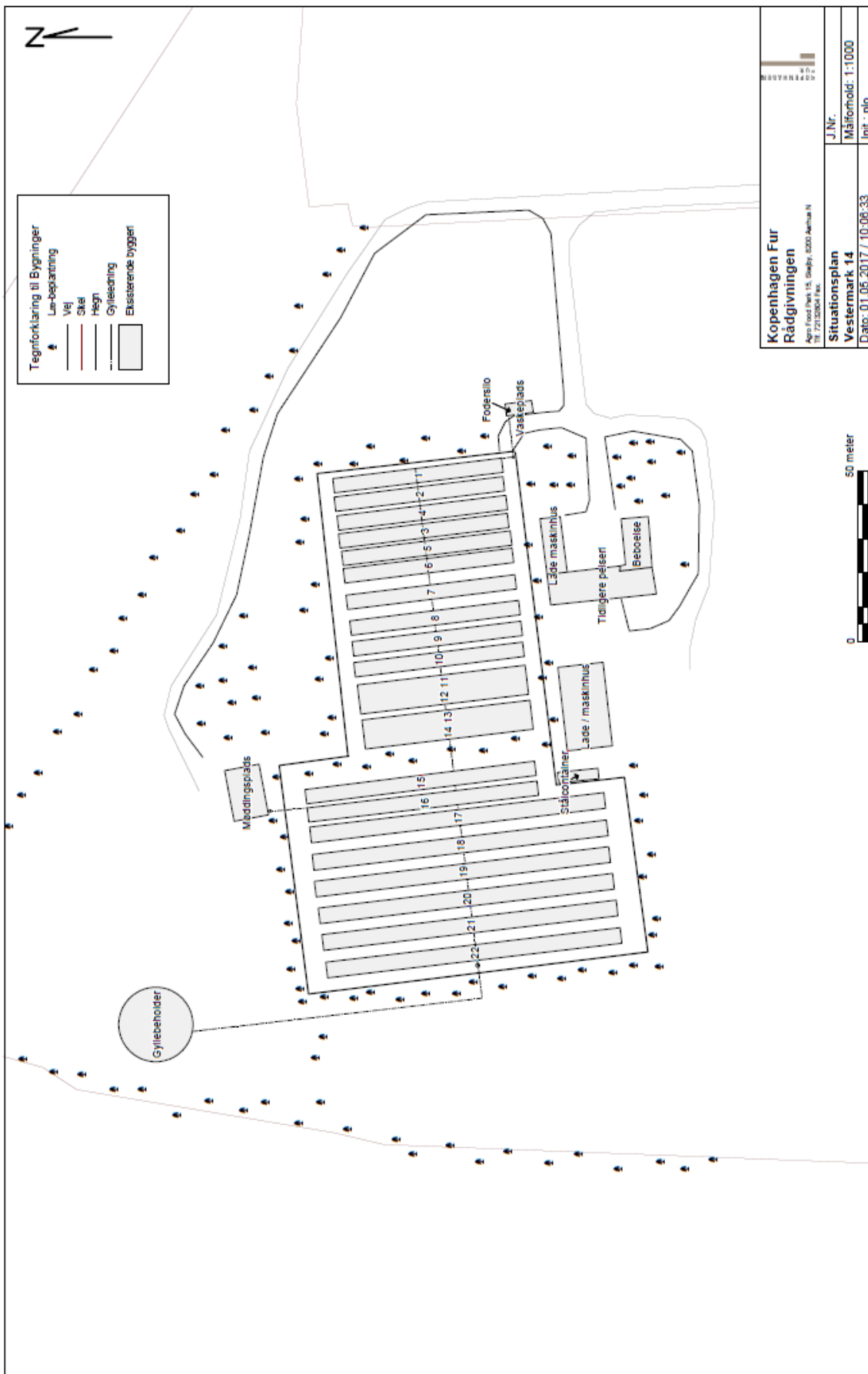
- tømning og rengøring af rørsystemer, gyllekanaler/-kummer m.v. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler.
- tømning af alle olietanke
- bortskaffelse af restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. i henhold til Sønderborg Kommunes affaldsregulativer.

13 Bilag

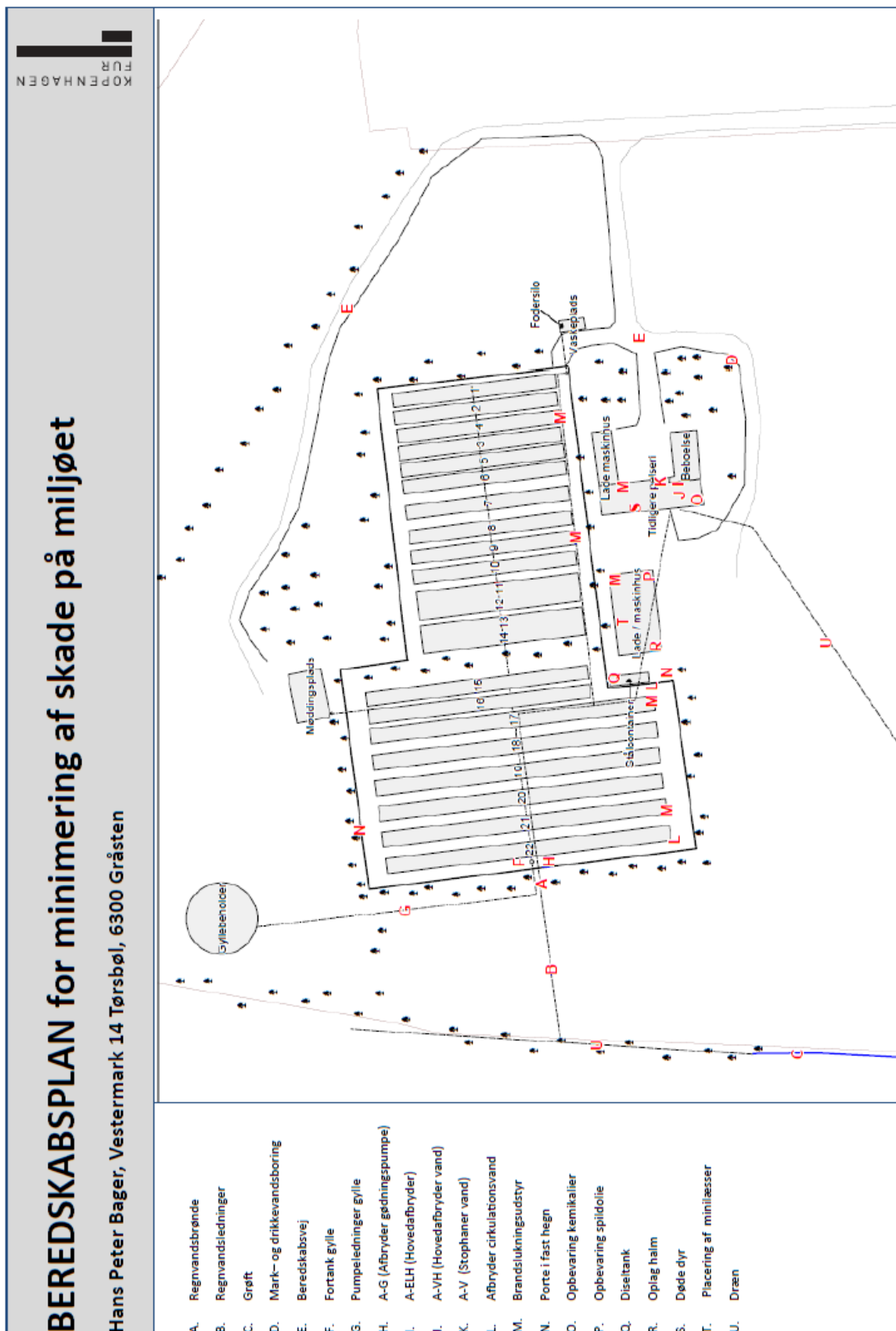
BILAG 1. OVERSIGTSKORT

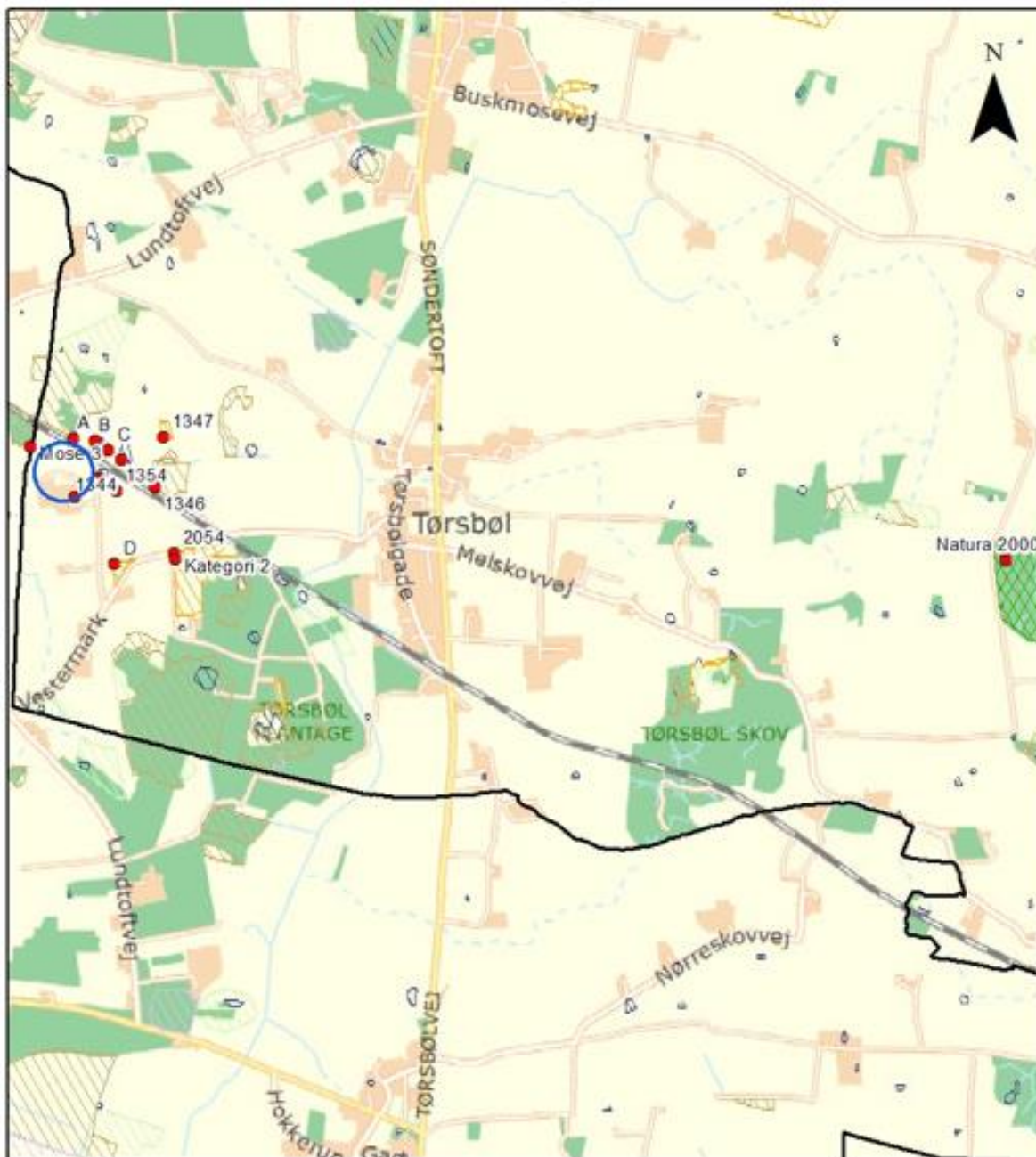
BILAG 2. INDRETNINGSPLAN

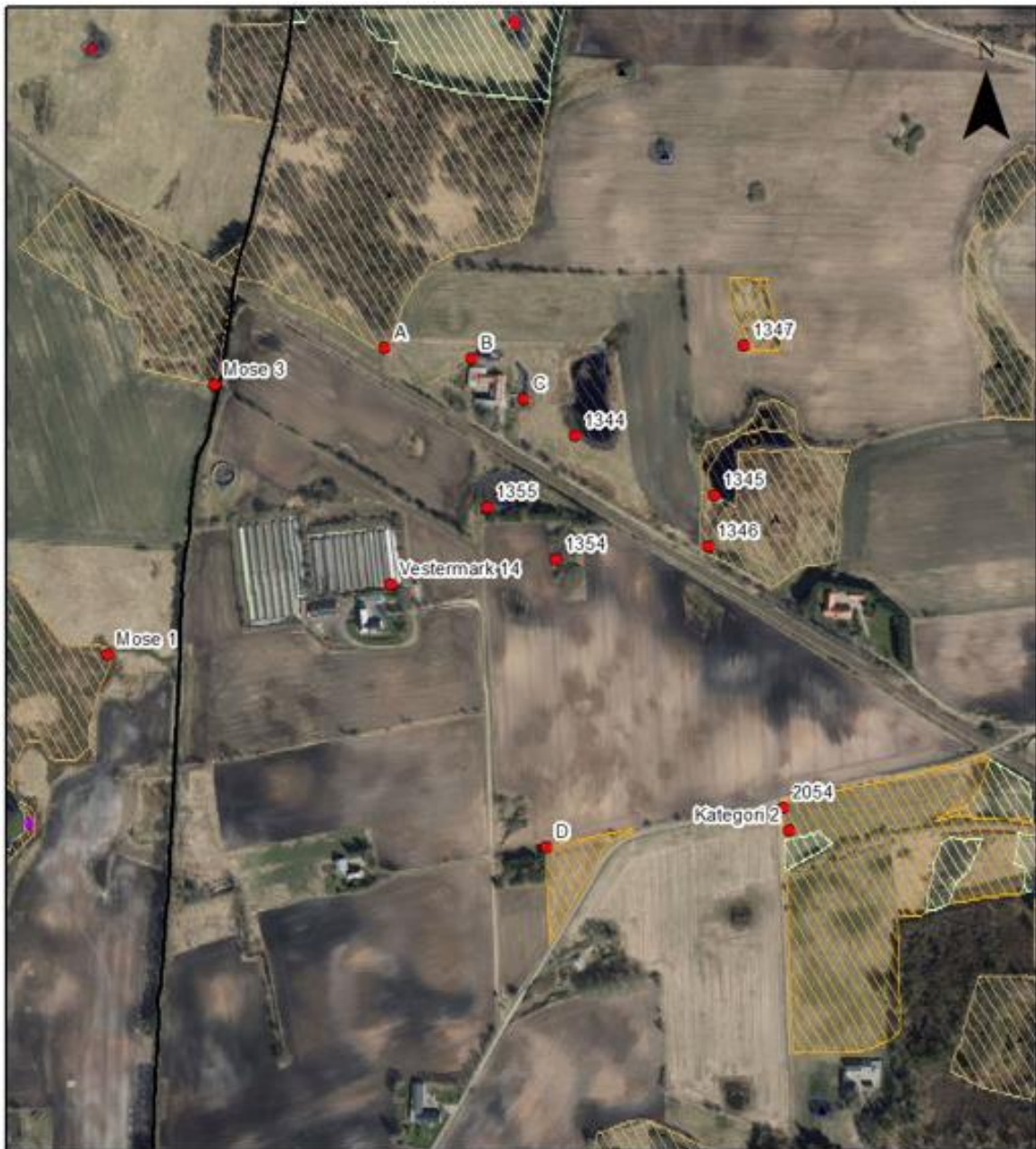

BILAG 3. AFLØBSPLAN

BILAG 4. NATURPUNKTER

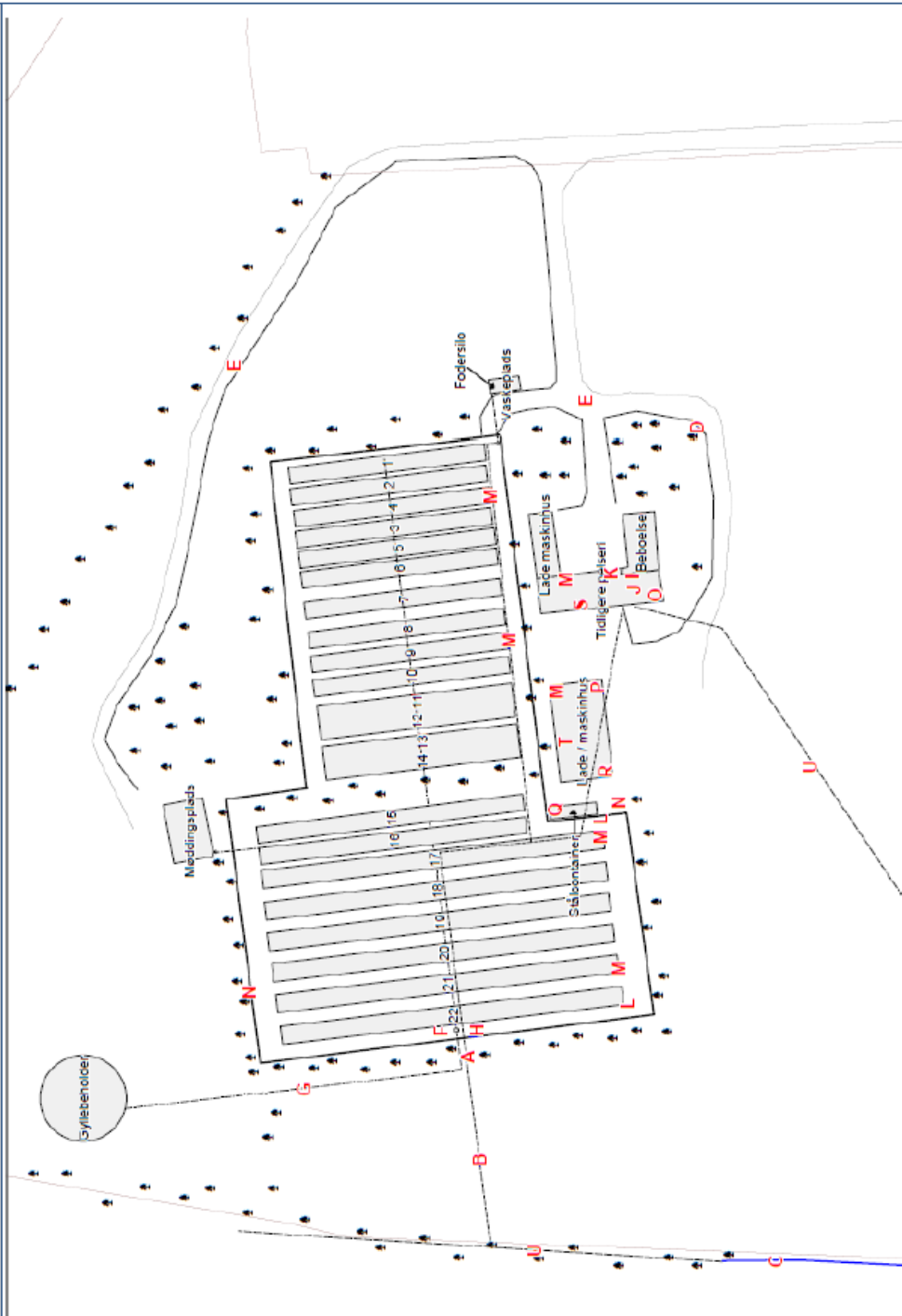

BILAG 5. BEREDSKABSPLAN

<h1>BEREDSKABSPLAN for minimering af skade på miljøet</h1>		
Navn, Adresse, tlf.		
KOPENHAGEN FUR		
Ved store uheld: Ring 112	Brand- og evakueringsinstruks:	Instruks om udslip af gylle:
<p>Kontakt numre:</p> <p>Ejeren, af minkfarmen 40869510</p> <p>Miljømyndighed: 88726400</p> <p>Brandvæsen: 112</p> <p>Fald: 112</p> <p>Lægevagt: 70110707</p> <p>Dyrlæge: 21717763</p> <p>Foder: 29680022</p> <p>Elektriker: 21479590</p> <p>Smed: 21408332</p> <p>VVS: 51330250</p> <p>Elforsyning: 70115010</p> <p>Maskinstation: 40316676</p> <p>København Rådgivning: 41861307</p>	<p>Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp:</p> <p>1. Tilkald brandvæsenet – Ring 112 – oplys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adressen • Navn og telefon der ringes fra • Hvad der er sket • Antal evt. tilskadedkomne • Omfanget af evt. undslupne dyr <p>2. Kontakt ejeren af minkfarmen</p> <p>3. Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse af, olie trykflasker, gødning og kemikalier.</p> <p>4. Modtag brandvæsenet og udlever beredskabsplanen og oplys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • evt. tilskadedkomne og dyr, der ikke er reddet i sikkerhed • Hvor det brænder • Brandens omfang • Hvor der er adgangsveje <p>Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.</p>	<p>Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken:</p> <p>1. RING 112 – oplys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adressen • Navn og telefonnr. der ringes fra • Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring <p>2. Ved mindre spild kontaktes <u>kun</u> miljømyndighederne.</p> <p>3. Kontakt ejeren af minkfarmen</p> <p>4. Forsøg opdæmning af gyllen for at undgå at gylle løber til grøften vest for gyllebeholderen (se placering på oversigtskortet). Opdæmning kan foretages med jord el. halmballer.</p> <p>5. Er gyllen løbet til grøften skal der laves en opdæmning af vandløbet med en halmballe eller jord hvis mulig.</p> <p>Nødvendig materiel som f.eks. slamsuger, rende-graver, gummigød, teleskoplasser kan rekvireres hos maskinstation.</p> <p>På ejendommen er der følgende materiel der kan anvendes for at afhjælpe situationen: Minilæsser</p>
Instruks om kemikalie- og oliespild		
<p>Ved større overløb af kemikalier og olie :</p> <p>1. RING 112—oplys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adressen • Navn og telefon nr. der ringes fra • Hvad og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring <p>2. Ved mindre spild kontaktes <u>kun</u> miljømyndigheden</p> <p>3. Kontakt ejeren af minkfarmen</p> <p>4. Forsøg opdæmning for at undgå, at olie/kemikalier løber til drænbrøn/vandløb/drikkevandsboring. Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lign. afhængig af udslippets omfang.</p> <p>5. Modtag miljømyndighederne og udlever beredskabsplanen.</p> <p>På ejendommen er der følgende materiel til rådighed til afhjælpning af situationen: Minilæsser op-sugende materiale i form af søvsmuld</p>	Brandfarligt oplag på minkfarmen	Stophaner og hovedafbrydere
	<p>På farmen er der følgende oplag af brandfarligt materiale:</p> <p>Olie:</p> <p>1200 liter diselolietank</p> <p>Halmoplæg:</p> <p>30 ton/185 baller</p> <p>Placeringen af oplag er angivet på oversigtskortet.</p>	<p>Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strøm og vand er vist på oversigtskortet.</p> <p>Vand</p> <p>Hovedhane er placeret ved beholder i det gamle tanagerum</p> <p>Stophaver er placeret ved beholder i det gamle tanagerum</p> <p>Afbryder til cirkulationsvand sidder ved porten i hegnnet ved hal 17</p> <p>Gyllepumpe</p> <p>Afbryder sidder ved fortanken vest for hal 22</p> <p>Elektricitet</p> <p>Hovedafbryder sidder ved eltavlen i det gamle tanagerum</p> <p>Nye sikringer opbevares i ved eltavlen</p>
Krav til Beredskabsplanen:	Ved undslupne mink	
<p>Beredskabsplanen er et krav i mink farmens miljøgodkendelse og er udarbejdet med det formål at begrænse skader på miljøet som følge af uheld på farmen.</p> <p>Beredskabsplanens indhold skal være kendt af minkfarmens ansatte og skal udleveres til brandvæsen / miljømyndighed ved brand, gylleudslip, forureninger med olier, kemikalier og lign.</p> <p>Planen skal i henhold til miljøgodkendelsen være ajour og revideres mindst en gang om året.</p> <p>Udarbejdet den 01.05. 2017</p>	<p>Hvis undslupne mink:</p> <p>1. Kontakt den lokale pelsdyravlforening</p> <p>Landsdebsformand:</p> <p>Henning Christensen 22677838</p> <p>Lokalforeningsformand:</p> <p>Jens Wistoft 20133699</p> <p>2. Kontakt København Fur:</p> <p>Hans Henrik Møller (Nordjylland): 25320154</p> <p>Vilhem Weiss (Midtjylland): 40734941</p> <p>Michael Sønderup (Sønderjylland og Fyn): 20334263</p>	
	<p>Strømsvigt:</p> <p>Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign. Kontakt energiselskabet.</p> <p>Alle minkhaller er uden mekanisk ventilation. En strøm-afbrydere har derfor i første omgang ikke betydning for minkenes velfærd. Strømafbrydelse har betydning for cirkulation af vand på farmen, hvilket især er kritisk i varme perioder. Normalt vil dyrene kunne klare sig uden vand i 4-6 timer.</p>	

BEREDSKABSPLAN for minimering af skade på miljøet

Hans Peter Bager, Vestermark 14 Tørsbøl, 6300 Gråsten

- A. Regnvandsbrønde
- B. Regnvandsledninger
- C. Grøft
- D. Mark- og drikkevandsboring
- E. Beredskabsvej
- F. Fortank gylle
- G. Pumpeledninger gylle
- H. A-G (Afbrøder gødningspumpe)
- I. A-ELH (Hovedafbrøder)
- J. A-VH (Hovedafbrøder vand)
- K. A-V (Stophaner vand)
- L. Afbrøder cirkulationsvand
- M. Brandslukningsudstyr
- N. Porte i fast hegn
- O. Opbevaring kemikalier
- P. Opbevaring spildolie
- Q. Diesel tank
- R. Oplag halm
- S. Døde dyr
- T. Placering af mini læsser
- U. Dræn

BILAG 6. LOVGIVNING

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges. Herunder er nævnt en række af de gældende vejledninger og lovgrundlag:

- Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13/05/2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyr-godkendelsesloven)
- Lov nr. 256 af 21/03/2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven)
- Bekendtgørelse nr. 211 af 28/02/2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (Hus-dyrgodkendelsesbekendtgørelsen)
- Lov nr. 358 af 6/06/1991 om miljøbeskyttelse
- Lov nr. 9 af 3/01/1992 om naturbeskyttelse
- Bekendtgørelse nr. 865 af 23/06/2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 467 af 23/05/2016 om miljøregulering af visse aktiviteter
- Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald
- Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune
- Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier i Sønderborg Kommune
- Kommuneplan for Sønderborg Kommune 2013-2025